პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК и ТК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოდის 1958-ე წელი | № 205 (10902) | პარასკევი, 30 აგვისტო, 1957 წ. | ფასი 20 კაპ.

ПОЛИТИКУРИ განათლების სახლებისა და კაბინეტების მნიშვნელოვანი საქმე

ახლოვდება საყოველთაო-სახალხო დღესასწაული — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავი. ფაბრიკა-ქარხნებში, შახტებში, მაღაროებში, რკინიგზის ტრანსპორტზე, საკოლმეურნეო მინდვრებსა და პლანტაციებში, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურებში, საბჭოთა მეურნეობებში, დაწესებულებებში გაჩაღებულია უჩვეულო შემოქმედებითი შრომა. მშრომელები ყველგან იბრძვიან იმისათვის, რომ ახალი წარმატებებით შეეგებონ დიად დღესასწაულს.

ფართო განქანება ჰპოვა საგიტაციო და პროპაგანდისტულმა მუშაობამ. იგი თანდათან მოიცავს მოსახლეობის ფართო ფენებს. დღესასწაულისათვის მზადებაში აქტიურად არიან ჩაბმული პოლიტიკური განათლების სახლები და კაბინეტები. ბევრი მათგანი პროპაგანდისტული და საგიტაციო მუშაობის ნამდვილ ცენტრს, დასაყრდენ პუნქტს წარმოადგენს.

პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის პოლიტიკური განათლების კაბინეტმა ფართო მუშაობა გაშალა ოქტომბრის რევოლუციის მე-40 წლისთავთან დაკავშირებით. იგი სისტემატიურად მართავს ლექციებსა და მოხსენებებს, რომლებიც მშრომელებს ფართოდ განუმარტავენ საბჭოთა რევოლუციის მსოფლიო-ისტორიულ მნიშვნელობას. ამ დღეებში კაბინეტმა მოაწყო გამოფენა. მას დათმობილი აქვს ცალკე დარბაზი. აქ წარმოდგენილია დიდძალი ლიტერატურა, მასალები, ალბომები, ფოტოდოკუმენტები, რომლებიც ასახავენ დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციას.

პარტიის გაგრის რაიკომის პოლიტიკური განათლების კაბინეტმა საგრძნობლად გააცხოველა პროპაგანდისტული და საგიტაციო მუშაობა. კაბინეტში ხშირად ეწყობა ლექციები და მოხსენებები, მიძღვნილი დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავისადმი. აქ მშრომელებს ფართოდ აცნობენ რევოლუციის მომზადებისა და განხორციელების უმნიშვნელოვანეს ეტაპებს, კომუნისტური პარტიისა და მისი დიდი ბელადის ვ. ი. ლენინის დიდ, მაორგანიზებელ და გარდამქმნელ როლს, ჩვენი სახალხო მეურნეობის მიღწევებს, მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების საქმეში მოპოვებულ წარმატებებს. კაბინეტთან მოწყობილია ლიტერატურისა და ფოტოდოკუმენტების გამოფენა, რომელიც მკაფიოდ გვისურათებს ოქტომბრის რევოლუციის სიდიადეს.

დიდი დღესასწაულისათვის მზადების დღეებში საგრძნობლად გამოაცოცხლა მუშაობა პარტიის გორის საქალაქო კომიტეტის პოლიტიკური განათლების კაბინეტმა. ამ დღეებში მან საქართველოს სსრ პოლიტიკური და მეცნიერული ცოდნის გამავრცელებელი საზოგადოების გორის განყოფილებასთან ერთად მოაწყო თემატური საღამო. საღამოზე მწერალმა დ. სულიაშვილმა წაიკითხა მოხსენება — „შეხვედრები ვ. ი. ლენინთან ემიგრაციაში“. მოხსენებამ დამსწრეთა დიდი ინტერესი გამოიწვია.

მაგრამ არიან მთელი რიგი კაბინეტები და სახლები, სადაც, მიუხედავად იმისა, რომ დიდ დღესასწაულამდე მცირე დრო დარჩა, იშვიათად ეწყობა ლექციები და მოხსენებები, თემატური საღამოები, შეხვედრები რევოლუციის ვეტერანებთან, კითხვა-პასუხის საღამოები, თეორიული და მკითხველთა კონფერენციები, ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ თვალსაჩინოებას, გამოკრული არ არის ლოზუნგები, პლაკატები, წარმოდგენილი არ არის დიდი ოქტომბრის ამსახველი ფოტოდოკუმენტები და ალბომები, ლიტერატურა და სხვ. პარტიის ორჯონიკიძის რაიკომის პოლიტიკური განათლების კაბინეტი მხოლოდ ერთი-ორი ლექციის მოწყობით და რამდენიმე წიგნის გამოფენით დაკმაყოფილდა, მაშინ როცა საგიტაციო და პროპაგანდისტული მუშაობის გაშლის მდიდარი საშუალებები მოეპოვება.

ყოველივე ეს იმითაც არის გამოწვეული, რომ პარტიის ბევრი რაიკომი, ქალაქკომი, მათი პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებები ნაკლებად იბრძვიან, რათა საყოველთაო-სახალხო დღესასწაულისათვის მზადების დღეებში კაბინეტები პროპაგანდისა და აგიტაციის დასაყრდენ პუნქტებად გახდონ. არ ამოწმებენ, თუ როგორ მუშაობენ კაბინეტები, არ უწევენ მათ სათანადო დახმარებასა და კონტროლს.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავთან დაკავშირებით მშრომელებს აინტერესებთ კვალიფიციური ლექციები, მოხსენებები, საუბრები, რომლებიც მოუთხრობენ მათ კომუნისტური პარტიის გმირულ ბრძოლებზე საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის, ლენინიზმის იდეების განხორციელებაზე, სოციალიზმის ისტორიულ გამარჯვებებზე, პარტიის XX ყრილობის მიერ დასახულ ამოცანებსა და მათი წარმატებით შესრულებისათვის ბრძოლაზე, ჩვენი ქვეყნის საშინაო და საგარეო ამბებზე. აღნიშნულ და მშრომელთათვის საინტერესო სხვა საკითხებზე კაბინეტები და სახლები უნდა აწყობდნენ ლექციებს, მოხსენებებს, კონსულტაციებს; ისინი ლექტორებს, მომხსენებლებს, პროპაგანდისტებს, აგიტატორებს უნდა ეხმარებოდნენ ლიტერატურის შერჩევით, ამარაგებდნენ თვალსაჩინოების მასალებით, ადგილობრივი ცხოვრების ამსახველი ფაქტებით, უწევდნენ მათ საჭირო რჩევა-დარიგებას.

კაბინეტები უნდა იწვევდნენ პარტიის ძველ წევრებს, ოქტომბრის რევოლუციის მონაწილეებს და აწყობდნენ მათთან მუშების, კოლმეურნეების, ახალგაზრდების შეხვედრებს, თემატურ საღამოებს, ამავე დროს განსაკუთრებულ ყურადღებას უნდა აქცევდნენ მოსახლეობაში ლექციების, მოხსენებების, საუბრების მოწყობას, რომლებზეც ფართოდ იქნება განმარტებული ოქტომბრის რევოლუციის მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა, ის სიკეთე, რაც ოქტომბერმა მოუტანა ჩვენს ხალხს, ჩვენს მშრომელებს, ახალგაზრდობას.

ოქტომბრის რევოლუციის მე-40 წლისთავთან დაკავშირებით საგიტაციო და პროპაგანდისტული მუშაობის გაჩაღება პოლიტიკური განათლების სახლებისა და კაბინეტების უმნიშვნელოვანესი საქმეა. ამ დიდ საქმეს ისინი მით უფრო კარგად გაართმევენ თავს, რაც უფრო გაუწევენ მათ ყოველდღიურ კონტროლს, ხელმძღვანელობასა და დახმარებას პარტიის რაიკომები, ქალაქკომები, პირველადი ორგანიზაციები.

СССР კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, ახალ პირობებთან დაკავშირებით, რომლებიც შეიქმნა მოკავშირე რესპუბლიკებსა და ადგილობრივი საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოების უფლებათა გაფართოების, მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნის შედეგად, აგრეთვე იმ მიზნით, რომ გაძლიერდეს მთავრობის გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმება, შექმნა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საბჭოთა კონტროლის კომისია, გადაუმა რა ამასთან დაკავშირებით სსრ კავშირის სახელმწიფო კონტროლის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო.

საბჭოთა კონტროლის კომისიას ეკისრება მთავრობის სახელით შეამოწმოს სახალხო მეურნეობის უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე მის გადაწყვეტილებათა ფაქტიური შესრულება, შეისწავლოს სახელმწიფო აპარატის სტრუქტურა და მუშაობის საკითხები, კონტროლი გაუწიოს ჭიმჭირნეობის უმკაცრესი რეჟიმის განხორციელებას, ფულადი სახსრებისა და მატერიალურ ფასეულობათა სწორ და მიზანშეწონილ ხარჯვას. საბჭოთა კონტროლის ორგანოებმა ხელი უნდა შეუწყონ საერთო-სახელმწიფოებრივი ინტერესების საწინააღმდეგო უწყებრივი და კუთხური ტენდენციების შესაძლებელ გამოვლინებათა აღმოფხვრას, და აქტიური ბრძოლა აწარმოონ ბიუროკრატიზმთან და საქმის გაჭიანურებასთან. თავის მუშაობას კონტროლის დარგში საბჭოთა კონტროლის კომისია ახორციელებს მუშათა, კოლმეურნეთა და მოსამსახურეთა ფართო მასების მონაწილეობით, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების დახმარებაზე დაყრდნობით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დაავალა განიხილოს და დაამტკიცოს დებულება საბჭოთა კონტროლის კომისიის შესახებ.

ხალხის ცხოვრებასთან ლიტერატურისა და ხელოვნების მჭიდრო კავშირისათვის

ნ. ხრუშჩოვი

კომუნისტური პარტია, ხელმძღვანელობს რა ვ. ი. ლენინის მითითებებით იმის შესახებ, რომ ლიტერატურა და ხელოვნება კომუნიზმისათვის საერთო-სახალხო ბრძოლის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, მუდამ ანიჭებდა და ანიჭებს პირველხარისხოვან მნიშვნელობას მწერლების, მხატვრების, რომანდაკეების, კომპოზიტორების, საბჭოთა კულტურის ყველა მოღვაწის საქმიანობას, ჩვენი მრავალეროვანი საბჭოთა სოციალისტური კულტურის აყვავებას.

საბჭოთა ლიტერატურა და ხელოვნება ძლიერი არიან ხალხის ცხოვრებასთან თავიანთი კავშირით, კომუნიზმის საქმისათვის ბრძოლით. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობაზე აღინიშნა, რომ ჩვენი ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწენი კომუნისტური პარტიის ერთგული თანაშემწეები არიან ახალი საზოგადოების მშენებლობისა და მშრომელთა კომუნისტური აღზრდის დიადი ამოცანების განხორციელებაში.

ლიტერატურისა და ხელოვნების განვითარების საკითხები არ შეიძლება განვიხილოთ იმ საარსებო ამოცანებისაგან მოწყვეტით, რომლებსაც ახლა წყვეტენ კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხალხი ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი აღმავლობისათვის, კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობისათვის ბრძოლაში.

I

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობამ, როგორც ცნობილია, დიდი ამოცანები დააყენა მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, კულტურული მშენებლობის განვითარების, ხალხის ცხოვრების დონის ამაღლების დარგში. ყრილობის შემდეგ დიდი დრო არ გასულა, მაგრამ ყრილობის მიერ დასახული კურსის განხორციელებაში ამ პერიოდში მიღწეული წარმატებანი ჭეშმარიტად უდიდესია. ჩვენი ქვეყნის მრეწველობა წარმატებით ასრულებს მეექვსე ხუთწლედის დავალებებს. ბევრი ბურჟუაზიული პოლიტიკოსი გულახდილად ამბობს, რომ მათ აშინებთ საბჭოთა მრეწველობის ზრდის ტემპები, აშინებთ მთელი მსოფლიოს მშრომელებზე საბჭოთა მაგალითის ზემოქმედების ძალა. ჩვენ კი თქვენთან ერთად კარგად ვიცით, თუ რა დამაჯერებლად მოქმედებს ჩვენი მაგალითი ყველა ქვეყნის მშრომელთა გონებაზე.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ამას წინათ გამართულ სესიაზე, რომელმაც განიხილა მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნის საკითხი, აღინიშნა, რომ საბჭოთა ხელისუფლების წლებში სამრეწველო პროდუქციის მოცულობა ჩვენს ქვეყანაში გაიზარდა 30-ჯერ და მეტად, ხოლო მანქანათმშენებლობისა და ლითონდამუშავების დარგში — 180-ჯერ, ელექტროენერგიის წარმოება გადიდდა თითქმის 100-ჯერ.

ეს მონაცემები მჭევრმეტყველურად მოწმობენ, რომ ჩვენი ქვეყანა, რომელიც ლენინის მიერ ნაჩვენები გზით მიდის, გადაიქცა მძლავრ სოციალისტურ სახელმწიფოდ. მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნას, რომელიც ამჟამად ხორციელდება, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს საბჭოთა კავშირის ეკონომიკის შემდგომი განვითარებისათვის.

მრეწველობის მართვის სიმძიმის ცენტრის გადატანა ადგილებზე შესაძლებლობას იძლევა ვუხელმძღვანელოთ მეურნეობას უფრო კონკრეტულად და ოპერატიულად, უფრო მეტად განვავითაროთ მასების ინიციატივა, ავამაღლოთ ადგილობრივი ორგანოების როლი და პასუხისმგებლობა. ახლა საწარმოთა და მშენებლობათა მუშაობის საკითხებს გადაწყვეტენ არა სამინისტროებსა და მთავარ სამმართველოებში, არამედ უშუალოდ ადგილზე, ეკონომიურ რაიონში.

ვფიქრობ, შესაძლოა, ყველა როდი მეთანხმება ამ საკითხში. ზოგნი ამას პირდაპირ იტყვიან, სხვები კი შეიძლება გაჩუმდნენ. ეს მათი საქმეა. უნდა მოგაგონოთ, რომ როცა კომუნისტური პარტია და ჩვენი მთავრობა წყვეტდნენ ყამირის ათვისების საკითხს, მაშინაც ყველას როდი ესმოდა ამ საქმის მნიშვნელობა. ასე მოხდა მრეწველობის მართვის გარდაქმნის დროსაც. ზოგმა გაილაშქრა ამ საქმის წინააღმდეგ. აქ თავი იჩინა ძველისადმი მიდრეკილებამ. ძველი მოხერხებული იყო, მას შეეჩვიენენ, ხოლო დრომოჭმული, ძველი უნდა დავამსხვრიოთ. ჩვენ არ შეგვიძლია ძველებურად ცხოვრება, ჩვენ წინ უნდა ვიაროთ.

თუ ყამირი და ნასვენი მიწების ათვისების მეთხებით საბჭოთა ხალხმა დიდი წარმატებანი მოიპოვა, ღონისძიებანი, რომლებსაც კომუნისტური პარტია ახორციელებს ჩვენი მრეწველობის მუშაობის გაუმჯობესების დარგში, კიდევ უფრო მეტ შედეგებს მოგვცემს. სამეურნეო მართვის რეორგანიზაცია, რომელსაც ჩვენ ვახორციელებთ, საბჭოთა ხალხს მარტო მატერიალურ სიკეთეს როდი მისცემს. ივი გამოიწვევს აგრეთვე კულტურის ახალ აყვავებას, იმიტომ რომ კულტურული ძალები უფრო თანაბარზომიერად განაწილდება, ეკონომიური რაიონების ცენტრები კიდევ უფრო სწრაფად გაიზრდებიან როგორც კულტურის ცენტრებიც.

მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნის შესახებ მოხსენების თეზისების გამოქვეყნების შემდეგ ცალკეულმა მწერლებმა გამოიჩინეს იმ ახალი პროცესების გაუგებლობა, რომლებიც ჩვენს ცხოვრებაში ხდება, საკმაოდ მომზადებულნი ვერ აღმოჩნდნენ იმისათვის, რომ სწორად შეეფასებინათ მდგომარეობა ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობაში თანამედროვე ეტაპზე, როცა დაეჯითებით ისმება საკითხი მრეწველობის მართვის ფორმების სრულყოფის შესახებ. სხვათა შორის ამაში იჩინა თავი ასეთი მწერლების მოწყვეტამ ცხოვრებისაგან. მაგრამ ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ცხოვრება მალე უჩვენებს ამ ამხანაგებს, თუ როგორ ცდებიან ისინი.

პარტია უკანასკნელ წლებში ბევრ ყურადღებას აქცევს ჩვენი სოფლის მეურნეობის აღმავლობას. თქვენ იცით, რა ძნელ მდგომარეობაში იყო იგი რამდენიმე წლის წინათ. თქვენ, ალბათ, გახსოვთ, რა ყვირილი და ხმაური ატეხეს ჩვენმა მტრებმა კაპიტალისტურ ქვეყნებში, როცა ჩვენ ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმზე 1953 წელს აშკარად და პირდაპირ აღვნიშნეთ ნაკლოვანებანი სოფლის მეურნეობის ხელმძღვანელობაში. მტრები გაჰყვიროდნენ, რომ ეს კოლმეურნეობების კრახია, მთელი ჩვენი საქმის კრახი.

ამ წლებში პარტიამ, მთელმა საბჭოთა ხალხმა დიდი მუშაობა გასწიეს სოფლის მეურნეობის აღმავლობისათვის, და ახლა თვითეული საბჭოთა ადამიანი გრძნობს მის ნაყოფს. მაშ რატომ იყო, რომ ჩვენი სოფლის მეურნეობა ხანგრძლივი დროის მანძილზე სერიოზულად ჩამორჩებოდა? ეს იმიტომ ხდებოდა, რომ ცენტრში არავის არ უნდოდა ჯეროვნად გარკვეულიყო ადგილებზე საქმის მდგომარეობაში. სტალინი, როგორც ცნობილია, არსად არ დადიოდა, სოფლის მეურნეობის მუშაკებს არ ეთათბირებოდა, ადგილობრივ მუშაკთა ხმას ყურს არ უგდებდა, ხოლო ადამიანები, რომლებსაც იგი ცენტრში ავალებდა სოფლის მეურნეობისადმი მეთვალყურეობას, უმალავდნენ მას დიდ ნაკლოვანებებს, ეწეოდნენ თვალთმაქცობას. უხეშად ირღვეოდა პრინციპი კოლმეურნეთა, სოფლის მეურნეობის ყველა მუშაკთა მატერიალური დაინტერესებისა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოების გადიდებით.

მოვიყვან თუნდაც ასეთ მაგალითებს. მალე ომის დამთავრების შემდეგ მე ვიყავი სოფელში, სადაც დავიბადე, იქ შევედი ბიძაშვილ ქალთან. მას ბაღი აქვს. მე ვუთხარი:

— შესანიშნავი ვაშლისხეები გაქვს.

მან მიპასუხა:

— შემოდგომაზე მოვჭრი.

— რატომ? — ვკითხე მე.

— დიდი გადასახადის გადახდა მიხდება, — განაცხადა მან. — ხელსაყრელი არ არის ბაღი ვიქონიო.

მე ამ საუბრის შესახებ ვუამბე ი. ბ. სტალინს. ვაცნობე მას, რომ კოლმეურნეები ბაღებს კაფავენ. მან კი შემდეგ მითხრა, ნაროდნიკი ხარ, ნაროდნიკული მიდგომა გაქვს, პროლეტარულ კლასობრივ გრძნობას კარგავო.

მეორე მაგალითი. ხომ იყო ისე, რომ ჩვენ ქალაქებიდან ათასობით ადამიანს ვგზავნიდით კოლმეურნეობებში კარტოფილის ასაღებად, მაშინ როცა თვით კოლმეურნეები მონაწილეობას არ იღებდნენ მოსავლის აღებაში? დიახ, იყო. რატომ არ უნდოდათ კოლმეურნეებს მუშაობა კარტოფილის აღებაზე? იმიტომ, რომ კარტოფილის დამზადებისას ჩვენ ძალიან მცირე ფასს ვაძლევდით. მარტო კარტოფილის მიტანა დამამზადებელ პუნქტში კოლმეურნეობას უფრო ძვირი ეჯდებოდა, ვიდრე იგი მასში ფულს იღებდა.

ჩვენ იძულებული ვიყავით შეგვეცვალა ასეთი მდგომარეობა, გამოგვენახა ფასების შესაბამისი დონე, შეგვექმნა კოლმეურნეთა მატერიალური დაინტერესება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებით. კოლმეურნეთა მატერიალური დაინტერესება თუ არ იქნა, ისე შორს ვერ წახვალ ამ საქმეში. ეს არ უნდა დავივიწყოთ, როცა საქმე ეხება ხალხისათვის ისეთი სასიცოცხლოდ საჭირო პროდუქტების წარმოებას, როგორიც არის პური, ხორცი, კარაქი, კარტოფილი. მაგრამ ჩვენში, სამწუხაროდ, ზოგჯერ კიდევ გვხვდებიან ისეთი „მაგარი თავები“, რომლებსაც არ ძალუძთ გაიგონ ეს ჭეშმარიტება. ცხოვრებას, ხალხის ინტერესებს მოწყვეტილ ადამიანებს არ ძალუძთ გაიგონ, რომ, ჯიუტად ებღაუჭებიან რა ძველს, შეიძლება დაღუპონ საქმე, გამოუსწორებელი ზარალი მიაყენონ ხალხის ინტერესებს. ასეთი ადამიანები იდეოლოგიური ფრონტის მუშაკებს შორისაც არიან. ისინი ცხოვრობენ მოძველებული წარმოდგენების, წიგნური სქემების, დოგმებისა და ფორმულების ტყვეობაში.

უნდა ვაღიაროთ, რომ სქოლასტიკური წიგნური წარმოდგენები საკმაოდ სიცოცხლისუნარიანი არიან, და ისინი ჯერ კიდევ საკმაოდ ხშირად იჩენენ თავს ჩვენს მუშაობაში. ასეთ შეხედულებათა მატარებლებს აშინებთ ყოველივე ახალი, ისინი ყვირილსა და ხმაურს ტეხენ, აქეთ-იქით აწყდებიან შიშით, კარგავენ ვითარების საღად ანალიზირების უნარს, იმის გაგების უნარს, რომ საჭიროა განხორციელდეს საზოგადოებრივი განვითარების მსვლელობით ნაკარნახევი მომწიფებული ღონისძიებანი. როცა ცენტრალურმა კომიტეტმა წინადადება წამოაყენა შემოგვეღო სოფლის მეურნეობაში დაგეგმვის ახალი წესი, კონსერვატიულმა ადამიანებმა გაილაშქრეს ამ ღონისძიების წინააღმდეგ. ისინი ცდილობდნენ დაეშინებინათ ცენტრალური კომიტეტი, ამბობდნენ, თუ ჩვენ ხელი ავიღეთ კულტურების თესვის დაგეგმვაზე ცენტრიდან, კოლმეურნეები ხორბალს აღარ დათესავენ და პურს ვეღარსაიდან შივიღებთო. ცხოვრებამ დასცინა ამ კონსერვატორებს. მილიონობით კოლმეურნემ მხურვალედ დაუჭირა მხარი დაგეგმვის ახალ წესს, აქტიურად ჩაება ამ საქმეში, და ჩვენ ამის შედეგად დიდი ნოგება გვაქვს.

პარტიის XX ყრილობამ ცხადყო, რომ ჩვენს ქვეყანას ახლა ყველა საჭირო პირობა აქვს იმისათვის, რომ ისტორიულად უმოკლეს ვადაში გადაჭრას სსრ კავშირის ძირითადი ეკონომიური ამოცანა — დავეწიოთ და გავუსწროთ ყველაზე განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებს ერთ სულ მოსახლეზე პროდუქციის წარმოების მხრივ. ამ ამოცანის გადაჭრა, რომელზეც ლენინი ლაპარაკობდა ოქტომბრის რევოლუციის წინ როგორც სოციალისტური სახელმწიფოს ერთერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანაზე, საშუალებას მოგვცემს კიდევ უფრო განვამტკიცოთ სსრ კავშირის ეკონომიური ძლიერება, მნიშვნელოვნად ავამაღლოთ ხალხის ცხოვრების დონე.

ჩვენი ქვეყნის მუშები და გლეხები მიჰყვებოდნენ ბოლშევიკურ პარტიას, ლენინს 1917 წლის ოქტომბერში მემამულურ-კაპიტალისტური წყობილების დამხობისათვის საბრძოლველად იმიტომ, რომ მოეპოვებინათ თავისუფლება და აეშენებინათ ახალი, უკეთესი ცხოვრება. რით გამოიხატება ეს უკეთესი ცხოვრება? იმით, რომ ადამიანი იყოს თავისუფალი მოქალაქე, თავისი ბედის ბატონ-პატრონი, რომ იგი მუშაობდეს არა ექსპლოატატორებისათვის, არამედ თავისათვის, საკმაოდ ჰქონდეს ყველაფერი, რაც საჭიროა მისი კულტურული და უზრუნველყოფილი ცხოვრებისათვის. კომუნისტურ პარტიას თავის უპირველეს მოვალეობად მიაჩნია მუდმივი ზრუნვა მშრომელთა კეთილდღეობის განუხრელი გაუმჯობესებისათვის. ჩვენი ამოცანა ახლა ის არის, რომ უკვე უახლოეს წლებში საკმაოდ დაგვქონდეს ჩვენს ქვეყანაში ისეთი სასიცოცხლოდ აუცილებელი პროდუქტები, როგორიც არის პური, ხორცი, კარაქი, რძე და სახალხო მოხმარების სხვა საგნები. თქვენ იცით, თუ რა ღონისძიებებს იღებს ახლა პარტია იმისათვის, რომ ყოველმხრივ გაფართოვდეს საბინაო მშენებლობა როგორც ქალაქებში, ისე სასოფლო რაიონებში, რათა უზრუნველყოთ ჩვენი ქვეყნის მშრომელები კეთილმოწყობილი ბინებით.

უკანასკნელ წლებში განხორციელებულ ღონისძიებათა შედეგად ჩვენი სოფლის მეურნეობა ახლა განვითარების ისეთ დონეზეა, რომ მას შეუძლია წარმატებით გადაჭრას ამოცანა — უახლოეს წლებში დავეწიოთ ამერიკის შეერთებულ შტატებს ერთ სულ მოსახლეზე ხორცის, რძისა და კარაქის წარმოების მხრივ. როგორ არის ამჟამად ხორცის, კარაქის, რძის წარმოების საქმე ჩვენში და ამერიკის შეერთებულ შტატებში? 1956 წელს საბჭოთა კავშირში წარმოებული იყო ერთ სულ მოსახლეზე 32,3 კილოგრამი ხორცი, ხოლო შეერთებულ შტატებში — 102,3 კილოგრამი. კარაქი ჩვენში ერთ სულ მოსახლეზე წარმოებული იყო 2,8 კილოგრამი, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში — 3,8 კილოგრამი, რძე ერთ სულზე ჩვენ ვაწარმოეთ 245 კილოგრამი, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში — 343 კილოგრამი. როგორც ხედავთ, ჩვენ ჯერ კიდევ სერიოზულად ჩამოვრჩებით ამერიკის შეერთებულ შტატებს ერთ სულ მოსახლეზე კარაქის, რძის და განსაკუთრებით ხორცის წარმოებაში. ჩემს მიერ მოყვანილი ციფრები გვიჩვენებენ, თუ რა უდიდესი ამოცანა დავისახეთ. შეგვიძლია თუ არა მისი გადაჭრა? სკეპტიკოსები გვაშინებენ, გვეუბნებიან, თითქოს ჩვენ ვკისრულობთ ისეთ ტვირთს, რომელიც ჩვენს ძალღონეს აღემატება. მათ არ სწამთ სოციალისტური მეურნეობის შესაძლებლობანი, არ იცნობენ ჩვენს ქვეყანას, არ ესმით ჩვენი ხალხის სული, არ სწამთ მისი დაუშრეტელი ძალები.

ჩვენ კომუნისტები, ლენინის მოწაფეები და მიმდევრები არ ვიქნებოდით, რომ შევშინებოდით სიძნელეებს, რომლებიც წამოიჭრება ბრძოლაში ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესებისათვის. ჩვენ ვითვალისწინებთ, რომ ჩვენს წინაშე მდგომი ამოცანა დიდი და რთულია. მაგრამ კომუნისტური პარტია, საბჭოთა ხალხი გადაჭრიან ამ ამოცანას. ჩვენი მტკიცე რწმენა ემყარება იმ რეალურ შესაძლებლობათა ზუსტ გაანგარიშებას, რომლებიც აქვს სოციალისტურ სოფლის მეურნეობას, მოწინავე კოლმეურნეობათა გამოცდილების გათვალისწინებას.

პარტიის მიერ დასახული ამოცანა ვთელმა ხალხმა მოიწონა და მხარი დაუჭირა. ჩვენს ქვეყნაში ოცდაათ ინიციატივას მძლავრი აღმავლობაა. კოლმეურნეები — [illegible] კისრულობენ ერთისამად, ერთიანურად, ერთიანად და მეტად გაადიდონ ხორცის, კარაქისა და რძის წარმოება — ამით უპასუხებენ ისინი ურწმენოებსა და სკეპტიკოსებს.

ამჟამად საკოლმეურნეო მეცხოველეობა აღმავლობას განიცდის. ამ პირობებში პარტიის ცენტრალური კომიტეტი განიხილავს იმ საკითხს, რომ უკვე 1958 წლიდან უარი ვთქვათ კოლმეურნეთა პირადი მეურნეობებიდან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების სავალდებულო ჩაბარებაზე. ახლა სრული შესაძლებლობა გვაქვს გავაკეთოთ ეს. ასეთი ღონისძიების განხორციელებას დიდი სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს მილიონობით მშრომელისათვის.

მე მინდა აგრეთვე გიამბოთ სხვა ღონისძიებათა შესახებ, რომლებსაც პარტია ახორციელებს საბჭოთა კავშირის ხალხთა ცხოვრების პირობების შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით. ჩვენი მრეწველობის სწრაფი ზრდა, შრომის ნაყოფიერების სისტემატური გადიდება, მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლესი მიღწევების ფართოდ გამოყენება წარმოების მექანიზაციისათვის საშუალებას გვაძლევს უახლოეს ხანში შემოვიღოთ შვიდი საათის სამუშაო დღე, ხოლო მიწისქვეშა სამუშაოებზე ქვანახშირისა და სამთამადნო მრეწველობაში — ექვსი საათის სამუშაო დღე. კაპიტალისტურ ქვეყნებში წარმოების მექანიზაცია და ავტომატიზაცია იწვევს მშრომელთა ცხოვრების პირობების გაუარესებას, მასობრივ უმუშევრობას მუშათა კლასისათვის. ჩვენს სოციალისტურ ქვეყანაში საქმე სულ სხვანაირად არის. რაც უფრო სრულყოფილი ხდება წარმოების ტექნიკა, მით უფრო სწრაფად იზრდება საზოგადოებრივი შრომის ნაყოფიერება, მაღლდება მშრომელთა ცხოვრების დონე. არც ისე შორს არის ის დრო, როცა ჩვენ შვიდი საათის სამუშაო დღის შემოღების შემდეგ შემოვიღებთ ექვსი საათის სამუშაო დღეს. ამით კიდევ უფრო ხელსაყრელი პირობები შეიქმნება სულიერი კულტურის ყოველმხრივი განვითარებისათვის, სოციალისტური საზოგადოების მოქალაქეთა პიროვნების ყოველმხრივი განვითარებისათვის. მატერიალური კულტურის ზრდა სულიერი კულტურის ზრდის საფუძველია. მატერიალური კულტურის დაბალი დონის დროს არ შეიძლება აყვავდეს მთელი საზოგადოების სულიერი კულტურა. ეს ორი ფაქტორი დაკავშირებულია ერთიმეორესთან.

საბჭოთა კავშირი მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოა, რომელიც ნებაყოფლობით საწყისებზე ერთიანებს თხუთმეტ თანასწორუფლებიან მოძმე მოკავშირე რესპუბლიკას. წინათ ჩაგრულმა ხალხებმა, სოციალისტური განვითარების გზაზე მიიღეს რა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა, უსაზღვრო შესაძლებლობა მოიპოვეს ეკონომიკისა და კულტურის ზრდისათვის და მოკლე ვადაში უდიდესი ნახტომი გააკეთეს წინ. პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ ჩვენ ჯეროვნად კიდევ არ გვიჩვენებია მკაფიოდ ის დიდი ისტორიული გარდაქმნები, რაც მოხდა ჩვენი რესპუბლიკების ხალხთა ცხოვრებაში საბჭოთა ხელისუფლების მანძილზე. და ამ მხრივ ჩვენი ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკები დიდ ვალში არიან ხალხის წინაშე. მინდა ვურჩიო ლიტერატორებსა და მხატვრებს, რომ ისინი უფრო გულმოდგინედ დაკვირდნენ და უფრო ღრმად ჩასწვდნენ ჩვენი ქვეყნის ყველა ეროვნების ცხოვრებას. მაშინ ათასობით ცოცხალი მაგალითი უჩვენებს მათ, თუ როგორ შეიცვალა ადამიანთა ბედი, რა შესანიშნავი წარმატებებით ეგებება ჩვენი ხალხი დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავს.

ამ უკანასკნელ წლებში მე რამდენჯერმე ვიყავი ყაზახეთში, უზბეკეთსა და ტაჯიკეთში. ვიყავი აგრეთვე ყირგიზეთში, ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებში — ლიტვაში, ლატვიასა და ესტონეთში. ვყოფილვარ საქართველოშიც, მაგრამ ეს დიდი ხნის წინათ იყო. თვითეულ ჩვენს მოკავშირე რესპუბლიკაში უდიდესი წარმატებებია მიღწეული სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის დარგში, გაიზარდნენ მრავალრიცხოვანი კვალიფიციური კადრები.

ეკონომიკისა და კულტურის რა განსაცვიფრებელი აყვავება გვაქვს ჩვენს საბჭოთა რესპუბლიკებში! რა შესანიშნავი ადამიანები გაიზარდნენ და ჩამოყალიბდნენ საბჭოთა საზოგადოების პირობებში კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით კომუნიზმის საქმისათვის ისტორიული ბრძოლის მსვლელობაში! ამ ადამიანებს რომ ხედები და ესაუბრები, გულისტკივილსა და მწუხარებას განიცდი იმის გამო, რომ მწერლები და მხატვრები ასე იშვიათად ახერხებენ ღირსეულად დაგვიხატონ ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებებში ჩვენი ადამიანების სახეები, გვიჩვენონ, რომ ესენი არიან ახალი ადამიანები, რომლებიც სოციალიზმის ეპოქამ წარმოშვა და აღზარდა. ეს ახალი ადამიანები არიან კაცობრიობის თავისუფლებისა და ბედნიერებისათვის მებრძოლნი, განასახიერებენ მაღალ სულიერ თვისებებს კომუ-

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე).

ხალხის ცხოვრებასთან ლიტერატურისა და ხელოვნების მჭიდრო კავშირისათვის

(გაგრძელება)

ნისტური მორალის თვისებებს. ხალხის ყოველდღიურ ცხოვრებასთან, მის შრომითს საქმიანობასთან კავშირის განმტკიცება დაეხმარება მწერლებსა და მხატვრებს დაძლიონ მოძველებული წარმოდგენები ჩვენი ადამიანების შესახებ, შეიცნონ მათი სული, მათი ხასიათი, ფიქრები და მისწრაფებები და შექმნან მოთხრობებში, რომანებში, პოემებსა და პიესებში, კინოხელოვნების, ფერწერისა და მუსიკის ნაწარმოებებში ჩვენი თანამედროვეების მართალი და მკაფიო სახეები.

პარტიის XX ყრილობამ თავის გადაწყვეტილებებში აღნიშნა, რომ ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი აღმავლობისა და აყვავების მიზნით საჭიროა ყოველი ღონისძიებით გაფართოოთ მოკავშირე რესპუბლიკების უფლებები და გავაძლიეროთ მათი როლი, თანმიმდევრულად განვახორციელოთ ლენინური ეროვნული პოლიტიკა. ყრილობის შემდეგ პარტიამ და მთავრობამ უკვე განახორციელეს მნიშვნელოვანი მუშაობა ამ მიმართულებით, და მისი შედეგები დადებითს გავლენას ახდენენ ყველა რესპუბლიკის ცხოვრებაზე.

ამასთან დაკავშირებით მინდა განსაკუთრებით აღვნიშნო, უმნიშვნელოვანესი ღონისძიებანი, რომლებიც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საბჭოთა მთავრობამ განახორციელეს რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული სოციალისტური რესპუბლიკის უფლებათა გასაფართოებლად. რუსეთის ფედერაცია სამართლიანად სარგებლობს საბჭოთა კავშირის ყველა ომმე ხალხის დამსახურებული პატივისცემით. რუსებთან ერთად სსრ კავშირის ყველა სოციალისტური ერის ადამიანები სიყვარულით ამბობენ: დედა რუსეთი. ცნობილია, რომ ჯერ კიდევ რევოლუციამდე რუსი დემოკრატიული ინტელიგენციის გამოჩენილი წარმომადგენლები მჭიდროდ იყვნენ დაკავშირებული რუსეთის ყველა ხალხის ინტელიგენციის მოწინავე წარმომადგენლებთან, აქტიურად იბრძოდნენ ეროვნული ჩაგვრის წინააღმდეგ, კეთილნაყოფიერ გავლენას ახდენდნენ სხვადასხვა ერისა და ხალხის კულტურის განვითარებაზე.

რუსეთის გმირი მუშათა კლასი ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით სათავეში ჩაუდგა ყველა ეროვნების შრომელთა ბრძოლას საბოლოოდ ცარიზმის წინააღმდეგ, ბურჟუაზიულ-მემამულური წყობილების წინააღმდეგ და უზრუნველყო სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვება. დიდი სოციალისტური გარდაქმნების მსვლელობაში ჩვენს ქვეყანაში რუსმა ხალხმა ბევრი და ძალიან ბევრი რამ გააკეთა იმისათვის, რომ დახმარებოდა ჩვენი ქვეყნის წინათ ჩაგრულ ხალხებს დაეძლიათ საუკუნეობრივი ეკონომიური და კულტურული ჩამორჩენა და თავის დონემდე აეყვანა ისინი. რუსი ხალხის დიდმა და კეთილშობილურმა საქმეებმა როგორც შრომიდობიანი შენებლობის წლებში, ისე ომის განსაცდელის პერიოდში ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხის მხურვალე მადლობა და პატივისცემა მოუპოვა მას. ეს ოდნავაც არ ამცირებს ყველა ხალხის თვალსაჩინო მნიშვნელობას სსრ კავშირის სოციალისტური ერების ძმურ ოჯახში. ჩვენი საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხს თავისი დიდი წვლილი შეაქვს კომუნისტური შენებლობის საქმეში. საბჭოთა წყობილების უძლეველ ძალას წარმოადგენს ჩვენი მრავალეროვანი საბჭოთა ქვეყნის ყველა ხალხის ურღვევი ძმური მეგობრობა.

უნდა ვაღიაროთ, ამხანაგებო, რომ სულ ამ ახლო დრომდე რუსეთის ფედერაციას არ ჰქონდა მთელი სათანადო უფლებანი, რომლებიც შეესაბამება მის მნიშვნელობასა და ადგილს საბჭოთა სახელმწიფოში. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის შემდეგ ეს არანორმალური მდგომარეობა გამოსწორდა, შეიქმნა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის რუსეთის სფსრ ბიურო. ეს არის ცენტრალური კომიტეტის ოპერატიული ორგანო, რომელიც განაგებს რუსეთის ფედერაციის ყველა საქმეს, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სახელით ხელმძღვანელობს რუსეთის სფსრ პარტიული, სამეურნეო და კულტურული ცხოვრების ყველა დარგს. რუსეთის სფსრ ministრთა საბჭოს მინიჭებული აქვს ყველა უფლებანი, რომლებიც საჭიროა მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურული მშენებლობის ხელმძღვანელობისათვის. მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნა, რაც ამას წინათ განხორციელდა, რუსეთის სფს რესპუბლიკაში 70 სახალხო მეურნეობის საბჭოს შექმნა ეკონომიური ადმინისტრაციული რაიონების მიხედვით შესაძლებელს გახდის უფრო კონკრეტულად ვუხელმძღვანელოთ რესპუბლიკის ეკონომიკის განვითარებას.

ღონისძიებებს მოკავშირე რესპუბლიკების უფლებათა გასაფართოებლად დიდი მნიშვნელობა აქვს და კიდევ უფრო ფართო შესაძლებლობას ქმნიან მათი ყოველმხრივი განვითარებისათვის.

ამხანაგებო! ჩვენი ძალაა ჩვენი პარტიული რიგების ერთიანობა, ყველა საბჭოთა ხალხის ურღვევი ერთიანობა, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ჯარშემო მათი დარაზმულობა. ჩვენი რიგების ამ მონოლითური და ურღვევი ერთიანობის დროს ჩვენთვის საშიში არ არის მსოფლიო რეაქციის ძალების არავითარი ხრიკები.

II

„წმინდა თეორიის“ ზოგიერთი მომხრე ცდილობს ჩვენი პარტიის საქმიანობა, მის მიერ განხორციელებული ღონისძიებანი დასახოს როგორც ერთგვარი ვიწრო პრაქტიციზმი. ასეთ შეხედულებათა ცალკეული მომხრეები მწერალთა შორისაც გვხვდებიან. ასეთი შეცდომების უპასუხოდ დატოვება არ შეიძლება. მოდით განვიხილოთ, როგორ უნდა გავიგოთ მარქსისტული თვალსაზრისით თეორიის კავშირი პრაქტიკასთან. არც ერთ მარქსისტ-ლენინელს ფიქრად არ მოუვა დაპირისპირებინოს რევოლუციური თეორიის მნიშვნელობა. თუ რევოლუციური თეორია არ იქნა, ამბობდა ლენინი, არც რევოლუციური პრაქტიკა არის.

მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორია მუშათა კლასის ძირეული ინტერესების, შრომელთა ძირეული ინტერესების გამოხატულებაა. იგი დოგმა კი არ არის, არამედ პრაქტიკული რევოლუციური მოქმედების სახელმძღვანელოა. ისტორიული განვითარების თვითეულ ახალ ეტაპზე ცხოვრება აყენებს თავის ამოცანებს, რომლებიც საზოგადოების მოთხოვნილებებიდან გამომდინარეობენ. შემოქმედებითი მიდგომა თეორიისადმი, უნარი ავითარებდე და წინ სწევდე მარქსისტულ-ლენინურ მეცნიერებას, იმაში მდგომარეობს, რომ ცოცხალი გამოცდილების მეცნიერული განზოგადების საფუძველზე სწორად გაიგო საზოგადოებრივი განვითარების ახალი მომწიფებული ამოცანები და დასახო მათი პრაქტიკული განხორციელების გზები.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის გადაწყვეტილებანი მარქსისტულ-ლენინური თეორიის შემოქმედებითი განვითარების ნიმუშია. ჩვენი პარტიის პოლიტიკური კურსი, რომელიც ყრილობამ დასახა, გამოხატავს საბჭოთა ხალხის ძირეულ ინტერესებს კომუნიზმისათვის ბრძოლის თანამედროვე ეტაპზე. ხალხის ეს ძირეული ინტერესები იმაში მდგომარეობს, რომ უზრუნველყოთ სოციალისტური მრეწველობისა და პირველ რიგში მძიმე ინდუსტრიის შემდგომი მძლავრი განვითარება, სოფლის მეურნეობის მკვეთრი აღმავლობა და ამ საფუძველზე ყოველი ღონისძიებით გავაუმჯობესოთ შრომელთა მატერიალური კეთილდღეობა.

ღონისძიებანი, რომლებსაც უკანასკნელ წლებში კომუნისტური პარტია ახორციელებს როგორც პარტიული და სახელმწიფო მშენებლობის დარგში, ისე ეკონომიკის აღმავლობისა და ხალხის ცხოვრების დონის ამაღლების დარგში, იმის დადასტურებაა, რომ ჩვენი პარტიის მთელი საქმიანობა ემყარება თეორიისა და პრაქტიკის განუყრელ ერთიანობას. სტალინის სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში თეორიისა და პრაქტიკის ეს კავშირი დარღვეული იყო. აი რა არ ესმით ცხოვრებისაგან მოწყვეტილ ადამიანებს, რომლებსაც თავი წარმოუდგენიათ მარქსისტულ-ლენინური მეცნიერების ქურუმებად და განმმარტებლებად, ნამდვილად კი გაწყვეტილი აქვთ კავშირი ლენინიზმთან და დაქანებული არიან ფრაქციული, გამთიშველი საქმიანობის გზაზე, რაც მიმართულია პარტიის ძირეული ინტერესების წინააღმდეგ, ხალხის ძირეული ინტერესების წინააღმდეგ. ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმმა ამხილა და იდეურად გაანადგურა მალენკოვის, კაგანოვიჩის, მოლოტოვისა და მათთან მიმხრობილი შეპილოვის ანტიპარტიული ჯგუფი, რომელებიც გამოდიოდნენ პარტიის XX ყრილობის მიერ დასახული ლენინური კურსის წინააღმდეგ. მთელმა ჩვენმა პარტიამ, მთელმა საბჭოთა ხალხმა ერთსულოვნად მოიწონეს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმის ეს გადაწყვეტილება, რომელიც მიმართულია პარტიის ლენინური ერთიანობის შემდგომი განმტკიცებისაკენ.

მე ვიცნობ ისეთ ადამიანებს, რომლებსაც თავი მოაქვთ თეორეტიკოსებად, არსებითად კი მთელი მათი თეორიული „სიბრძნე“ იმით ამოიწურება, რომ საბაბით და უსაბაბოდ ჟონგლიორობენ ციტატებით მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსების მიერ გამოთქმული აზრებიდან. ასაღებენ რა თავს თეორეტიკოსებად, ასეთ ვაი-მეცნიერებს ვერ გაუგიათ ისეთი დიდმნიშვნელოვანი მარქსისტული ჭეშმარიტება, რომ ადამიანებმა პირველ რიგში უნდა ჭამონ, სვან, იქონიონ ბინა და ჩაიცვან, სანამ შეეძლებოდეთ იმუშაონ პოლიტიკაზე, მეცნიერებასა და ხელოვნებაზე. ამ თალმუდისტებსა და მედავითნეებს ავიწყდებათ, რომ ხალხმა სწორედ იმისათვის აიღო ძალაუფლება თავის ხელში, რომ რაც შეიძლება უფრო მალე განვითარებინა საწარმოო ძალები, გაემრავლებინა საზოგადოებრივი სიმდიდრე, გაეუმჯობესებინა თავისი კეთილდღეობა, შეექმნა ცხოვრების უკეთესი პირობები.

მარქსს, ენგელსსა და ლენინს რომ ახლა შეეძლოთ წამოდგომა, ისინი დასცინებდნენ იმ ასოკირკიტა-მეციტატეებს, რომლებიც ნაცვლად იმისა, რომ შეისწავლონ თანამედროვე საზოგადოების ცხოვრება, შემოქმედებითად განავითარონ თეორია, ცდილობენ კლასიკოსთა ნაწარმოებებში მოძებნონ ციტატი იმის შესახებ, თუ რა ვუყოთ მანქანა-ტრაქტორთა სადგურს ამა და ამ რაიონში. სასაცილოა მარქსის ან ენგელსის ნაწარმოებებში ეძებდე მითითებებს იმის შესახებ, თუ, მაგალითად, როგორ მოვიქცეთ კოლმეურნეთა მიერ თავიანთი მეურნეობებიდან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ჩაბარების საქმეში.

უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენს ეკონომისტებსა და ფილოსოფოსებს შორის არიან ცხოვრებას, კომუნისტური მშენებლობის პრაქტიკას მოწყვეტილი ადამიანები. შეიძლება შევხვდეთ ისეთ ეკონომისტებსაც კი, რომლებიც, ლაპარაკობენ რა ხელფასზე თანამედროვე პირობებში, სარგებლობენ მაგალითებით, რომლებიც თითქმის ასი წლის წინათ მოჰყავდა მარქსს თავის განთქმულ „კაპიტალში“. რა თქმა უნდა, ასეთი ადამიანები ცოტა არიან, მაგრამ, სამწუხაროდ, ისინი აქა-იქ ჯერ კიდევ გვხვდებიან. ასეთ ეკონომისტებს არ შეუძლიათ მოგვცენ კონკრეტული მაგალითები ცხოვრებიდან იმიტომ, რომ ისინი სათანადოდ ვერ იცნობენ ცხოვრებას. ესენი თეორეტიკოსები კი არა, თუთიყუშები არიან, რომლებსაც განსაზღვრული ფრაზები გაუზეპირებიათ და იმეორებენ მათ. გახვრეტილ ფარად არა ღირს ასეთი „თეორიული“ მუშობა.

ჩვენ, კომუნისტებს, აქტიური რევოლუციური მოქმედების ადამიანებს, ჩვენს ამოცანად მიგვაჩნია ის, რომ გარდავქმნათ მსოფლიო, ავაშენოთ კომუნისტური საზოგადოება. ჩვენი თეორიის ძალა იმაშია, რომ იგი მჭიდროდ დაკავშირებულია ცხოვრებასთან, განაზოგადებს მილიონების შემოქმედებითს გამოცდილებას, დგას მშრომელთა ძირეული ინტერესების დაცვის საგუშაგოზე, რომლებიც მსოფლიოს მოსახლეობის უმრავლესობას შეადგენენ. მარქსისტულ-ლენინური თეორიის ძალა იმაშია, რომ თავისი არსებით იგი რევოლუციურია, ვერ ითმენს დახავსებულებას, რუტინასა და უძრაობას, იგი აშუქებს გზას კომუნისტური მოძალისაკენ, წინ მიჰყავს ხალხები, ეხმარება მათ ამ მიზნისაკენ მიმავალ გზაზე სიძნელეთა და დაბრკოლებათა გადალახვაში.

მარქსისტი-ლენინელები გამოდიან როგორც ახალი ცხოვრების შემოქმედნი, დიდი რევოლუციური აზრის, გაბედული ფანტაზიის, აღმაფრთოვანებელი ოცნების ადამიანები. ამასთან ერთად ისინი არიან მიწიერი ადამიანები, რომლებიც ორივე ფეხით მტკიცედ დგანან რეალური სინამდვილის ნიადაგზე, არიან ფხიზელი პოლიტიკოსები, რომლებიც თავიანთ მოღვაწეობაში ანგარიშს უწევენ მთელ რეალურ პირობებსა და შესაძლებლობებს, არ ეშინიათ სიძნელეებისა, არ მალავენ წინააღმდეგობებს, უნარი აქვთ აშკარად და პატიოსნად უთხრან თავიანთ ხალხს მთელი სიმართლე, რაც უნდა მწარე იყოს ზოგჯერ იგი. ლენინის მოწაფეები და მიმდევრები, კომუნისტები, ისახავენ უაღრესად გაბედულ ამოცანებს ხალხის საკეთილდღეოდ და საბედნიეროდ და არ იშურებენ ძალებს მათი განხორციელებისათვის.

გავიხსენოთ, ამხანაგებო, რა უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა ლენინი ჩვენი პარტიის პრაქტიკულ საქმიანობას სამეურნეო განვითარების დარგში. იგი ამბობდა, რომ თუ ჩვენ შევძლებდით მიგვეცა 100 ათასი ტრაქტორი, მაშინ გლეხები იტყოდნენ, რომ კომუნიას, ესე იგი კომუნიზმს ემხრობიან. ხოლო როცა შემუშავდა რუსეთის ელექტროფიკაციის გეგმა, ლენინმა მას ჩვენი პარტიის მეორე პროგრამა უწოდა.

კომუნისტური მშენებლობის დიადი გეგმები, რომლებიც პარტიის XX ყრილობამ შეიმუშავა, ჩვენი მოქმედების საბრძოლო პროგრამაა ჩვენი ქვეყნის განვითარების თანამედროვე ეტაპზე. ეს გეგმები ითვალისწინებენ საწარმოო ძალების გიგანტურ ზრდას განუწყვეტელი ტექნიკური პროგრესის საფუძველზე, რათა მნიშვნელოვნად გადიდდეს პროდუქტებისა და სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება და ახალი დიდი ნაბიჯი გადაიდგას წინ კომუნიზმის გზაზე.

იმ გეგმების განხორციელებას, რომლებიც XX ყრილობამ დასახა, უდიდესი საერთაშორისო მნიშვნელობა აქვს. ეს იქნება გამანადგურებელი ძალის ახალი დარტყმა კაპიტალისტური სამყაროს იდეოლოგებისადმი, რომლებიც თავიანთ მტრულ გამოხდომებში სოციალიზმის წინააღმდეგ ფართოდ იყენებენ ისეთ დროებითს, წარმავალ ფაქტორებს, როგორიც არის მონაცემები ყველაზე განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებში ერთ სულ მოსახლეზე საქონლის წარმოების შესახებ.

ყველა პატიოსანი, უწინაზრახვო ადამიანი ხედავს, თუ ჩვენი სახალხო მეურნეობის წლითიწლობით სწრაფი განვითარებისას რა მკვეთრად მცირდება განსხვავება ერთ სულ მოსახლეზე პროდუქტების წარმოების დონეში ჩვენს ქვეყანასა და ყველაზე განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებში. ამჟამად ჩვენ უკვე გამოვედით მეორე ადგილზე მსოფლიოში სამრეწველო წარმოების მოცულობით. დაუძინებელი მტრებიც კი ვერ უარყოფენ საბჭოთა კავშირის ეკონომიურ ძლიერებას და მისი ეკონომიური განვითარების სწრაფ ტემპებს.

საბჭოთა კავშირის, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის, ყველა სოციალისტური ქვეყნის თვალსაჩინო წარმატებანი თავზარს სცემენ სოციალიზმის მოწინააღმდეგეებს და აძრწოლებენ მათ. სოციალისტური ქვეყნების სწორედ ეს წარმატებანი განაპირობებენ სოციალიზმის იდეების სულ უფრო მზარდ მიმზიდველ ძალას ყველა ქვეყანაში. სოციალიზმის მოწინააღმდეგენი ამ იდეებს თითქმის ზებუნებრივ ხასიათს მიაწერენ. სწორედ ამიტომ ჩვენ ბრალად გვდებენ ისეთ ადგილებში მომხდარ ამბებს, სადაც ჩვენი ფეხი არასოდეს არ დადგმულა. შეიგნონ, გაიაზრონ და სწორად გააშუქონ დიად სოციალისტურ გარდაქმნათა არსი — ასეთია ჩვენი იდეოლოგიური მუშაკების უმნიშვნელოვანესი ამოცანა.

იდეოლოგიური მუშაკების ამოცანებზე რომ ვლაპარაკობთ, არ შეიძლება დუმილით ავუაროთ გვერდი პიროვნების კულტისა და მისი შედეგების ლიკვიდაციის საკითხს. იმ გარემოებამ, რომ ჩვენმა პარტიამ დაგმო ი. ბ. სტალინის პიროვნების კულტი, რომელიც უცხოა მარქსიზმ-ლენინიზმის სულისკვეთებისათვის, ფართო გამოხმაურება გამოიწვია როგორც ჩვენს ქვეყანაში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. საბჭოთა ხალხმა, კომუნისტურმა და მუშათა პარტიებმა, ჩვენმა ყველა უცხოელმა მეგობარმა მხურვალედ მოიწონეს და ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი XX ყრილობის გადაწყვეტილებებს და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ცნობილ დადგენილებას პიროვნების კულტის შედეგების ლიკვიდაციის შესახებ. სოციალიზმის მტრები ცდილობდნენ პიროვნების კულტის კრიტიკა გამოეყენებინათ თავიანთი ბინძური მიზნებისათვის, მოაწყეს მყვირალა ცილისმწამებლური კამპანია ჩვენი ქვეყნისა და მთლიანად სოციალისტური ბანაკის წინააღმდეგ. მათ ძლიერ სურდათ არევ-დარევა შეეტანათ მშვიდობისათვის, დემოკრატიისა და სოციალიზმისათვის მებრძოლთა რიგებში, შეეხსუსტებინათ მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეების გავლენა, შეეერყიათ სოციალისტური ბანაკის ქვეყნების ერთიანობა, ცილი დაეწამებინათ და სახელი გაეტეხათ კომუნისტური პარტიებისათვის ხალხთა თვალში. ახლა ყველა ხედავს, რომ სოციალიზმის მტრების ეს საზიზღარი ვარაუდები სამარცხვინოდ ჩაიფუშა.

კომუნისტურმა და მუშათა პარტიებმა დროზე გამოიცნეს და ამხილეს იმპერიალისტთა ზრახვები, გამანადგურებელი დარტყმა აგემეს იდეოლოგიური დივერსიის სულისჩამდგმელებსა და ორგანიზატორებს, აგრეთვე ყველა ოპორტუნისტულ ელემენტებს, რომლებიც ცდილობდნენ მოეხდინათ მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების რევიზია.

გამწვავებულ იდეოლოგიურ ბრძოლაში ჩვენმა საბჭოთა ინტელიგენციამ ცხადყო, რომ იგი პოლიტიკურად მწიფეა, მტკიცეა, ერთგულია მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეებისა, მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად ცხადყო ერთიანობა და დარაზმულობა კომუნიზმის საქმისათვის დიდ ბრძოლაში. მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, რომ ინტელიგენციის წრეში აღმოჩნდნენ ცალკეული ადამიანები, რომლებსაც ფეხქვეშ ნიადაგი ეკარგებოდათ, რომლებმაც გამოიჩინეს ერთგვარი მერყეობა და ყოყმანი მთელი რიგი რთული იდეოლოგიური საკითხების შეფასებაში, რომლებიც დაკავშირებულია პიროვნების კულტის შედეგების დაძლევასთან.

რით აიხსნება ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეთა წრეში ცალკეულ წარმომადგენელთა ასეთი მერყეობა და ყოყმანი? ჩემი აზრით, ეს იმიტომ მოხდა, რომ ზოგიერთმა ამხანაგმა ცალმხრივად, არასწორად გაიგო სტალინის პიროვნების კულტის პარტიული კრიტიკის არსი. ისინი ცდილობდნენ ეს კრიტიკა განემარტათ როგორც ჩვენი პარტიისა და ქვეყნის ცხოვრებაში ი. ბ. სტალინის დადებითი როლის ხელაღებით უარყოფა - და დაადგნენ სოციალიზმის გამარჯვებისათვის ჩვენი ხალხის ბრძოლის ისტორიაში მხოლოდ ჩრდილოვანი მხარეებისა და შეცდომების წინასწარ აკვიატებული გამოძებნის ყალბ გზას და უგულებელყოფდნენ საბჭოთა ქვეყნის მსოფლიო-ისტორიულ წარმატებებს სოციალიზმის მშენებლობაში.

ამერიკის გაზეთ „ნიუ-იორკ ტაიმსის“ რედაქტორთან საუბარში, ვუპასუხე რა მის კითხვაზე—„რა ადგილს დაიკავებს სტალინი ისტორიაში?“, — მე ვთქვი, რომ სტალინი ჯეროვან ადგილს დაიკავებს საბჭოთა კავშირის ისტორიაში. მას ჰქონდა დიდი ნაკლოვანებანი, მაგრამ სტალინი ერთგული მარქსისტ-ლენინელი, ერთგული და მტკიცე რევოლუციონერი იყო. სტალინმა ბევრი შეცდომა დაუშვა თავისი მოღვაწეობის უკანასკნელ პერიოდში, მაგრამ მან ბევრი რამ სასარგებლოც გააკეთა ჩვენი ქვეყნისათვის, ჩვენი პარტიისათვის, მთელი საერთაშორისო მუშათა მოძრაობისათვის. ჩვენს პარტიას, საბჭოთა ხალხს ეხსომებათ სტალინი და ჯეროვნად დააფასებენ მას.

იმისათვის, რომ სწორად გავიგოთ პიროვნების კულტის პარტიული კრიტიკის არსი, საჭიროა ღრმად შევიგნოთ, რომ ამხანაგ სტალინის მოღვაწეობაში ჩვენ ვხედავთ ორ მხარეს: დადებითს, რომელსაც მხარს ვუჭერთ და დიდად ვაფასებთ, და უარყოფითს, რომელსაც ვაკრიტიკებთ, ვგმობთ და უარვყოფთ.

ი. ბ. სტალინს დიდი ხნის განმავლობაში ხელმძღვანელი მდგომარეობა იკავა ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის შემადგენლობაში. მთელი მისი მოღვაწეობა დაკავშირებულია ჩვენს ქვეყანაში დიად სოციალისტურ გარდაქმნათა განხორციელებასთან. ამ წლებში სოციალისტური მშენებლობის ლენინური გეგმების განხორციელების შედეგად ძირეულად შეიცვალა ჩვენი ქვეყნის სახე. გავიხსენოთ, რას წარმოადგენდა რუსეთი დიდი ოქტომბრის რევოლუციის გამარჯვებამდე. ეს იყო ეკონომიურად და კულტურულად ჩამორჩენილი ქვეყანა, რომელიც ცარიზმმა ნახევრადკოლონიური სახელმწიფოს მდგომარეობამდე ჩამოიყვანა. შეხედეთ, რას წარმოადგენს საბჭოთა ქვეყანა დღეს! საბჭოთა კავშირი დიდი, ძლიერი სოციალისტური სახელმწიფოა, რომელიც გადამწყვეტ გავლენას ახდენს მსოფლიო ისტორიის მსვლელობაზე, რომელიც სარგებლობს მთელი მსოფლიოს შრომელთა დიდი პატივისცემით.

დიდი წარმატებანი ჩვენი ქვეყნის განვითარებაში მოპოვებულია კომუნისტური პარტიისა და მისი ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით, რომელშიც წამყვან როლს ასრულებდა ი. ბ. სტალინი. სოციალიზმის მშენებლობა სსრ კავშირში ხორციელდებოდა პარტიაში კლასობრივი მტრებისა და მათი აგენტურის — ტროცკისტების, ზინოვიეველების, ბუხარინელებისა და ბურჟუაზიული ნაციონალისტების წინააღმდეგ გააფთრებული ბრძოლის ვითარებაში. ეს იყო პოლიტიკური ბრძოლა. პარტია სწორად მოიქცა, როცა ამხილა ისინი როგორც ლენინიზმის მოწინააღმდეგენი, ჩვენს ქვეყანაში სოციალისტური მშენებლობის მოწინააღმდეგენი. პოლიტიკურად ისინი დაგმობილი არიან, და სამართლიანადაც არიან დაგმობილნი.

ამ ბრძოლაში სტალინმა სასარგებლო საქმე გააკეთა. ეს არ შეიძლება ამოიშალოს სოციალიზმისათვის ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასის, გლეხობისა და ინტელიგენციის ბრძოლის ისტორიიდან. საბჭოთა სახელმწიფოს ისტორიიდან. ამისათვის ჩვენ ვაფასებთ და პატივს ვცემთ სტალინს. ჩვენ გულწრფელი ვიყავით ჩვენს პატივისცემაში ი. ბ. სტალინისადმი, როცა ვტიროდით მის ცხედართან მდგომნი. ჩვენ გულწრფელი ვართ ახლაც ჩვენი პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ისტორიაში მისი დადებითი როლის შეფასებაში. თვითეული ჩვენგანი ენდობოდა სტალინს. ეს ნდობა დამყარებული იყო რწმენაზე, რომ საქმე, რომელსაც სტალინთან ერთად ვაკეთებდით, კეთდებოდა რევოლუციის ინტერესებისათვის, მუშათა კლასის, ყველა მშრომელის ინტერესებისათვის.

ჩვენი პარტია, ჩვენ ყველანი გადაჭრით ვგმობთ სტალინს იმ უხეშ შეცდომათა და დამახინჯებათა გამო, რომლებმაც სერიოზული ზიანი მიაყენეს პარტიის საქმეს, ხალხის საქმეს. ჩვენ დავკარგეთ ბევრი პატიოსანი და ერთგული ადამიანი, ჩვენი პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს მუშაკები, რომლებსაც ცილი დასწამეს და რომლებიც უდანაშაულოდ დაისაჯნენ. ბევრი მათგანის რეაბილიტაცია უკვე მოვახდინეთ. პარტიამ დაგმო ხელმძღვანელობის ის არასწორი მეთოდები, რომლებიც პიროვნების კულტის პერიოდში წარმოიშვა, თანმიმდევრულად და მტკიცედ ეწევა მუშაობას პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმებისა და ხელმძღვანელობის პრინციპების აღდგენისათვის, საბჭოთა სოციალისტური დემოკრატიის ყოველი ღონისძიებით გაფართოებისათვის.

როგორ შეიძლებოდა მომხდარიყო, რომ სტალინმა, რომელსაც სწორი პოზიცია ეკავა ლენინიზმის მოწინააღმდეგეებთან ბრძოლაში, ასეთი უხეში და მძიმე შეცდომები ჩაიდინა? ეს რთული საკითხია, ამხანაგებო. ეს არის სტალინის ტრაგედია, რომელიც ბევრად განპირობებულია მისი პიროვნების, მისი ხასიათის დიდი ნაკლოვანებებით, რომლებსაც აღნიშნავდა ვ. ი. ლენინი 1922 წლის დეკემბერში თავის წერილში პარტიის ყრილობისადმი. სტალინის ეს ნაკლოვანებანი განსაკუთრებით განვითარდნენ მისი სიცოცხლის უკანასკნელ პერიოდში, როცა იგი უშვებდა პარტიული ცხოვრების ლენინური ნორმების უხეშ დაღვევებს, უგულებელყოფდა კოლექტიური ხელმძღვანელობის პრინციპებს, ერთპიროვნულად წყვეტდა ბევრ უმნიშვნელოვანეს პარტიულ და სახელმწიფოებრივ საკითხს, როცა შესუსტდა მისი კავშირი კადრებთან და მშრომელთა მასებთან. მდგომარეობა იმითაც რთულდებოდა, რომ სტალინის პირადი ნაკლოვანებანი ჩვენი საქმის საზიანოდ გამოიყენა პარტიისა და ხალხის მოსისხლე მტერმა პროვოკატორმა ბერიამ.

ამ საქმეში დიდი ბრალი მიუძღვის ამხ. მალენკოვსაც, რომელიც ბერიას სრულ გავლენაში მოექცა, მისი ჩრდილი იყო, იარაღი იყო ბერიას ხელში. ეკავა რა მაღალი მდგომარეობა პარტიასა და სახელმწიფოში, ნაწილობრივ [illegible] მალენკოვი ბრალეულია [illegible] ი. ბ. სტალინის, [illegible] ბრალეულ [illegible] ბრალეულ [illegible] ბრალეულ

ხალხის ცხოვრებასთან ლიტერატურისა და ხელოვნების მჭიდრო კავშირისათვის

(გაგრძელება)

რატომ უთმობს პარტია ასე ბევრ ყურადღებას ლიტერატურისა და ხელოვნების საკითხებს? იმიტომ, რომ ლიტერატურასა და ხელოვნებას განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანი როლი ეკუთვნის ჩვენი პარტიის იდეოლოგიურ მუშაობაში, მშრომელთა კომუნისტური აღზრდის საქმეში. მწერლები, მხატვრები, მოქანდაკეები, კომპოზიტორები, კინოსა და თეატრალური ხელოვნების მუშაკები, მთელი ჩვენი ინტელიგენცია თავიანთი შემოქმედებით აქტიურად მონაწილეობენ საბჭოთა საზოგადოების შემოქმედებითს საქმიანობაში, ერთგულად ემსახურებიან თავიანთ ხალხს. კომუნისტურ პარტიას ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეები მიაჩნია თავის ერთგულ მეგობრებად, თანაშემწეებად, საიმედო დასაყრდენად იდეოლოგიურ ბრძოლაში. პარტია ზრუნავს ლიტერატურისა და ხელოვნების აყვავებისათვის, მაღალი იდეურობისა და მხატვრული ოსტატობისათვის. ჩვენ ხალხს ესაჭიროება ლიტერატურის, ფერწერის, მუსიკის ნაწარმოებნი, რომლებიც ასახავენ შრომის პათოსს და გასაგები არიან ხალხისათვის. სოციალისტური რეალიზმის მეთოდი უზრუნველყოფს ასეთ ნაწარმოებთა შექმნის უსაზღვრო შესაძლებლობებს. პარტია შეურიგებლად იბრძვის ლიტერატურასა და ხელოვნებაში უცხო იდეოლოგიის გავლენის შეღწევის წინააღმდეგ, სოციალისტურ კულტურაზე მტრული თავდასხმების წინააღმდეგ.

ლიტერატურისა და ხელოვნების დარგში იდეური ბრძოლის სირთულე და თავისებურება ამჟამად, სხვათა შორის, ის არის, რომ ჩვენ გვიხდება დავიცვათ ლიტერატურა და ხელოვნება არა მარტო გარედან თავდასხმისაგან, არამედ ცალკეულ შემოქმედ მუშაკთა იმ ცდებისგანაც, რომ გადაიყვანონ ლიტერატურა და ხელოვნება არასწორ გზაზე, აიცდინონ განვითარების მთავარ ხაზს.

განვითარების მთავარი ხაზი კი ის არის, რომ ლიტერატურა და ხელოვნება მუდამ განუყრელად იყონ დაკავშირებული ხალხის ცხოვრებასთან, მართლად ასახავდნენ ჩვენი სოციალისტური სინამდვილის სიმდიდრესა და მრავალფეროვანებას, მკაფიოდ და დამაჯერებლად გვიჩვენებდნენ საბჭოთა ხალხის დიდ გარდამქმნელ საქმიანობას, მის მისწრაფებათა და მიზანთა კეთილშობილებას, მაღალ მორალურ თვისებებს. ლიტერატურისა და ხელოვნების მაღალი საზოგადოებრივი დანიშნულებაა ხალხის დარაზმვა კომუნიზმის მშენებლობაში ახალი წარმატებებისათვის საბრძოლველად.

უნდა ვაღიაროთ, ამხანაგებო, რომ ჩვენს მწერლებსა და ხელოვნების მოღვაწეებში ჯერ კიდევ გვხვდებიან ცალკეული ადამიანები, რომლებიც ზოგჯერ კარგავენ ნიადაგს ფეხქვეშ, ასცდებიან ხოლმე სწორ გზას. ასეთი ადამიანები მცდარად, დამახინჯებულად განმარტავენ ლიტერატურისა და ხელოვნების ამოცანებს. ისინი ცდილობენ საქმე ისე წარმოადგინონ, თითქოს ლიტერატურა და ხელოვნება მოწოდებული არიან ეებრნონ მარტო ნაკლოვანებები, ილაპარაკონ უმთავრესად უარყოფითზე ცხოვრებაში, მოუწყობლობის ფაქტებზე და დუმილით აუარონ გვერდი ყველაფერს დადებითს. მაგრამ ხომ სწორედ ეს დადებითი, ახალი და პროგრესული ცხოვრებაში შეადგენს მთავარს სოციალისტური საზოგადოების სინამდვილეში, რომელიც სწრაფად ვითარდება.

მცდარ და მავნე შეხედულებათა და განწყობილებათა მატარებლებმა გაილაშქრეს იმ მწერლებისა და მხატვრების წინააღმდეგ, რომელთა ნაწარმოებებში მოცემულია საბჭოთა საზოგადოების ძლევამოსილი განვითარების მართალი და მკაფიო სურათები, ჩვენი თანამედროვეების დადებითი სახეები. იმათ რიცხვს, ვისაც დაკინვით „შემლამაზებელს“ უწოდებენ, დამუშავებლებმა მიაკუთვნეს, მაგალითად, ისეთი მწერალი, როგორიც არის ამხ. გრიბაჩოვი და ზოგიერთი სხვა.

ჩვენ მხარს ვუჭერთ მწერლებს, რომლებსაც სწორი პოზიცია უკავიათ ლიტერატურაში, წერენ დადებითზე ცხოვრებაში. ეს როდი ნიშნავს, რომ მათ მიერ დაწერილი ყოველი ნაწარმოები თავისუფალია ამა თუ იმ ნაკლისაგან და არ შეიძლება მისი გაკრიტიკება. შესაძლებელია, რომ ამ ამხანაგების შემოქმედებითს მუშაობაში კიდევაც იყო ცალკეული მცდარი გატაცებანი, მაგრამ ეს არავის არ აძლევს საფუძველსა და უფლებას გააწბილოს ისინი, უარყოს ის სასარგებლო საქმე, რომელსაც ისინი აკეთებდნენ.

ზოგნი, ალბათ, შეეცდებიან ლიტერატურული ცხოვრების ფაქტებისა და მოვლენების ასეთი შეფასება გაიგონ როგორც მოწოდება ცხოვრების ცალმხრივი ასახვისაკენ, ჩვენს სინამდვილეში ნაკლოვანებებისა და სიძნელეებისათვის დუმილით გვერდის ავლისაკენ. მაგრამ უვარგისი საშუალებებით ამგვარ ცდას ჩვენ წინასწარ გადაჭრით უარყოფთ.

ჩვენ, კომუნისტებს, ბრალად ვერავინ ვერ დაგვდებს, რომ გვეშინია კრიტიკისა, რომ ვისწრაფვით მივჩქმალოთ და დავმალოთ ნაკლოვანებანი მუშაობაში. ისტორიული გამოცდილებით დამტკიცებულია, რომ კრიტიკისა და თვითკრიტიკის შიში ახასიათებთ მხოლოდ წარმავალ კლასებს და მათს პოლიტიკურ პარტიებს. კომუნისტური პარტია, როგორც ყველაზე მოწინავე კლასის პოლიტიკური ხელმძღვანელი, როგორც კომუნიზმის მშენებელი ხალხის ბელადი, თავის დიად გარდამქმნელ საქმიანობას ახორციელებს მარქსიზმ-ლენინიზმის — თავისი არსით ყველაზე რევოლუციური და კრიტიკული თეორიის დროშით. მას არ ეშინოდა და არ ეშინია არავითარი სიძნელისა დიადი მიზნისაკენ მიმავალ გზაზე, მუდამ გაბედულად უსწორებს თვალს სიმართლეს. იგი ემსახურება ხალხის ინტერესებს, აშკარად და ულმობლად ამხილებს და აკრიტიკებს ნაკლოვანებებსა და შეცდომებს, მასებთან ერთად სახავს ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისა და შეცდომათა გამოსწორების გზებს ჩვენი საქმის წარმატებისათვის.

კომუნისტური პარტია, მისი ცენტრალური კომიტეტი მთელ თავიანთ საქმიანობაში გვიჩვენებენ მაგალითს, თუ როგორ უნდა ვამხილოთ და აღმოვფხვრათ ნაკლოვანებანი. გაიხსენეთ, მაგალითად, პარტიის გადაწყვეტილებანი სოფლის მეურნეობის, მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის გარდაქმნის საკითხებზე, ადგილობრივი ორგანოებისათვის მეტი უფლებების მინიჭებისა და მუშაობაში მათი ინიციატივის განვითარების შესახებ, სახელმწიფო და პარტიული აპარატის შტატების შემცირებისა და ხელმძღვანელობის სტილისა და მეთოდების სრულყოფის შესახებ. განა ჩვენი პარტიის მაღალ ლენინურ პრინციპულობას, მამაცობასა და სიმტკიცეს არ მოწმობს პიროვნების კულტის კრიტიკა, თანმიმდევრული და მტკიცე ბრძოლა მისი შედეგების დაძლევისათვის. პარტიის XX ყრილობის, ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების გადაწყვეტილებანი გამსჭვალულია ბოლშევიკური კრიტიკისა და თვითკრიტიკის, ნაკლოვანებებისა და შეცდომებისადმი შეურიგებლობის სულისკვეთებით. დიდი ლენინი გვასწავლიდა, რომ პრინციპული პოლიტიკა ერთადერთი სწორი პოლიტიკაა. პარტია თვითეული კომუნისტისაგან, პარტიული და სახელმწიფო ორგანოების თვითეული მუშაკისაგან მოითხოვს მაღალ პასუხისმგებლობას მინდობილი საქმისათვის და სასტიკად სჯის ყველას, ვინც თავის პრაქტიკულ მუშაობაში უკან იხევს პარტიის პოლიტიკური ხაზიდან, ვინც ივიწყებს პარტიისა და ხალხის ინტერესებს. ვერც პოსტი, რომელიც მუშაკს უჭირავს, ვერც წარსული დამსახურება ვერ დაიცავს და ვერც უნდა დაიცვას იგი კრიტიკისაგან და პარტიისა და ხალხის წინაშე პასუხისმგებლობისაგან.

მთელი საკითხი ის არის, თუ რა პოზიციიდან და რისთვის წარმოებს კრიტიკა. ჩვენ ვამჟღავნებთ და ვაკრიტიკებთ ნაკლოვანებებსა და შეცდომებს იმისათვის, რომ აღმოვფხვრათ ისინი როგორც დაბრკოლება ჩვენს გზაზე, რომ კიდევ უფრო განვამტკიცოთ ჩვენი საბჭოთა წყობილება, კომუნისტური პარტიის პოზიციები, უზრუნველყოთ ახალი წარმატებანი და უფრო სწრაფი წინსვლა. ხოლო რა მოსდის ზოგიერთ ლიტერატორს, როცა იგი ხელს ჰკიდებს ნაკლოვანებათა გაკრიტიკებას? ცხოვრებას რომ არ იცნობენ, საჭირო პოლიტიკური გამოცდილება, ცხოვრებაში მთავარისა და განმსაზღვრელის დანახვის უნარი რომ არა აქვთ, ისინი ებღაუჭებიან ამა თუ იმ მუშაკის ნაკლოვანებებსა და შეცდომებს, განურჩევლად და გაუაზრებლად ყრიან ყველაფერს ერთ გოდორში, აშინებენ თავიანთ თავს და ცდილობენ დააშინონ სხვები.

ასეთ არასახარბიელო მდგომარეობაში ჩავარდა, კერძოდ, მწერალი ვ. დუდინცევი. მის უბადრუკ წიგნში „არა პურითა ერთითა“, რომლის გამოყენებას ჩვენს წინააღმდეგ ახლა ცდილობენ რეაქციული ძალები ბაზრავარგეთ, განზრახ ყურით მოთრეულია უარყოფითი ფაქტები და ტენდენციურად გაშუქებულია ჩვენდამი არამეგობრული პოზიციებიდან. დუდინცევის წიგნში არის სწორი, ძლიერად დაწერილი ფურცლებიც, მაგრამ წიგნის საერთო მიმართულება თავისი საფუძვლით არასწორია. მკითხველს ექმნება შთაბეჭდილება, რომ ამ წიგნის ავტორი გამსჭვალული არ არის ზრუნვით მის მიერ ჩვენს ცხოვრებაში დანახულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისათვის, იგი განზრახ ამუქებს ფერებს, იჩენს ღვარძლიანობას ნაკლოვანებათა გამო. ასეთი მიდგომა ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებებში სინამდვილის ასახვისადმი სხვა არა არის რა, თუ არ მისწრაფება დამახინჯებულად, მრუდე სარკეში აჩვენო ეს სინამდვილე.

მხოლოდ სინანული უნდა გამოვთქვათ, რომ ეს არაჯანსაღი და მავნე ტენდენცია დროზე ვერ შენიშნა და მას სწორი პასუხი ვერ გასცა ზოგიერთმა ლიტერატურულ-მხატვრულმა ჟურნალმა და გამომცემლობამ. ჟურნალ „ნოვი მირის“ რედაქციამ ჟურნალის ფურცლები დაუთმო დუდინცევის წიგნის მსგავს ნაწარმოებთა გამოსაქვეყნებლად. მთელი რიგი ლიტერატურულ-მხატვრული ჟურნალების რედაქციები და ზოგიერთი გამომცემლობის ხელმძღვანელები ჯერ-ოვან სიმაღლეზე ვერ აღმოჩხდნენ, მთელ რიგ შემთხვევებში ასცდნენ პრინციპულ პოზიციებს. ამ ამხანაგებმა დაიწყეს იმის დავიწყება, რომ პრესა ჩვენი მთავარი იდეური იარაღია. იგი მოწოდებულია მუსრავდეს მუშაობა კლასის მტრებს, მშრომელთა მტრებს. როგორც არმიას არ შეუძლია იომოს უიარაღოდ, ისე პარტიასაც არ შეუძლია წარმატებით აწარმოოს თავისი იდეოლოგიური მუშაობა ისეთი ბასრი და საბრძოლო იარაღის უქონლად, როგორიც არის პრესა. ჩვენ არ შეგვიძლია პრესის ორგანოები არასაიმედო ხელში ჩავაგდოთ, ისინი უნდა იყვნენ ყველაზე ერთგული, ყველაზე საიმედო, პოლიტიკურად მტკიცე და ჩვენი საქმისადმი ერთგულ მუშაკთა ხელში.

ამის დავიწყებას ის მოჰყვა, რომ მწერალთა კავშირის ზოგიერთი ბეჭდვითი ორგანო ნაცვლად იმისა, რომ თანმიმდევრულად იცავდეს პრინციპულ ხაზს ლიტერატურაში, არასწორ პოზიციებზე მდგომი ცალკეული ადამიანების ძლიერი გაელენის ქვეშ აღმოჩნდა და, არსებითად, არაჯანსაღ განწყობილებათა და ტენდენციათა გამტარებელი გახდა. ნათქვამი განსაკუთრებით ეხება ალმანახ „ლიტერატურნაია მოსკვას“. ამ ალმანახში გამოქვეყნებული იყო იდეურად მანკიერი ნაწარმოებნი და სტატიები, რომლებიც მკვეთრად დაგმეს ჩვენმა საზოგადოებრიობამ და უწინარეს ყოვლისა თვითონ მწერლებმა. ამაზე სამართლიანად ილაპარაკა ბევრმა ლიტერატორმა მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმზე. ამავე დროს კი ალმანახის სარედაქციო კოლეგიის წევრებმა ცხადყვეს თავიანთი უპატივცემლობა მათი შეცდომების კრიტიკისადმი, თავიანთი თანამოკალმე ამხანაგების, მწერლების აზრისადმი, და თავი აარიდეს პირდაპირ და პატიოსან გამოსვლას მათ მიერ დაკავებული პოზიციის გამო. განსაკუთრებით უნდა ითქვას ამხ. ალიგერის შესახებ, რომელიც დღემდე იცავს იმ შეხედულებას, რომ ალმანახ „ლიტერატურნაია მოსკვას“ ხაზი თითქოს სწორი იყო, იგი იცავს ალმანახში გამოქვეყნებულ ნაწარმოებებს, რომლებშიც გაპარებულია ჩვენთვის უცხო იდეები.

ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეთა შორის ბევრი ლაპარაკობს პარტიულობაზე, ხალხურობაზე, შემოქმედების თავისუფლებასა და პარტიულ ხელმძღვანელობაზე. ეს საკითხები სერიოზული ყურადღების ღირსია. მათზე უნდა ითქვას მით უმეტეს იმიტომ, რომ ამ საკითხებზე ნათქვამი და დაწერილია ძალიან ბევრი არასწორი და აბნეული რამ, რასაც გაუგებრობა და არევდარევა შეაქვს ადამიანთა გონებაში, ხელს უშლის ლიტერატურისა და ხელოვნების საკითხებში, პარტიის პოლიტიკის სწორად გაგებას, იდეოლოგიური მუშაობის ამ უმნიშვნელოვანესი დარგებისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის ლენინური პრინციპების სწორად გაგებას.

რამდენიმე შენიშვნა ლიტერატურისა და ხელოვნების პარტიულობისა და ხალხურობის შესახებ. უწინარეს ყოვლისა არ შეიძლება ერთმანეთს დაუპირისპიროთ პარტიულობისა და ხალხურობის ცნებები. საბჭოთა სოციალისტური საზოგადოების ძალა კომუნისტური პარტიისა და ხალხის ერთიანობაშია. კომუნისტური პარტიის პოლიტიკა, რომელიც ხალხის ძირეულ ინტერესებს გამოხატავს, საბჭოთა საზოგადოებრივი და სახელმწიფოებრივი წყობილების სასიცოცხლო საფუძველს შეადგენს. ამიტომ დიდი შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, რომ ჩვენს საბჭოთა პირობებში ისე შეიძლება ემსახურებოდე ხალხს, რომ აქტიურ მონაწილეობას არ იღებდე კომუნისტური პარტიის პოლიტიკის განხორციელებაში. შეუძლებელია გსურდეს ხალხთან ერთად იარო ისე, რომ არ იზიარებდე პარტიის შეხედულებებს, მის პოლიტიკურ ხაზს. ვისაც სურს ხალხთან იყოს, იგი მუდამ იქნება პარტიასთან. ვინც მტკიცედ დგას პარტიის პოზიციებზე, ის მუდამ იქნება ხალხთან.

პარტიულობა მხატვრულ შემოქმედებაში განისაზღვრება არა იმით, რომ მხატვარი ფორმალურად ეკუთვნოდეს პარტიას, არამედ მისი რწმენით, მისი იდეური პოზიციით. ჩვენ ცოტა როდი გვყავს კარგი მწერლები, რომლებიც პარტიის წევრები არ არიან, მაგრამ მათი ნაწარმოებნი თავიანთი იდეური შინაარსით, პოლიტიკური მიზანდასახულობით ღრმად პარტიული არიან და სამართლიანად მოიპოვეს ხალხის აღიარება, როგორც მისი ინტერესების გამომხატველებმა.

თუ ბრძოლა კომუნიზმის იდეალებისათვის, თავისი ხალხის ბედნიერებისათვის მხატვრის ცხოვრების მიზანია, თუ იგი ცოცხლობს ხალხის ინტერესებით, მისი ფიქრებითა და მისწრაფებებით, რა თემასაც უნდა მოჰკიდოს ხელი, ცხოვრების რა მოვლენასაც უნდა ასახავდეს, მისი ნაწარმოებები დააკმაყოფილებს ხალხის, პარტიისა და სახელმწიფოს ინტერესებს.

ასეთი მხატვარი ხალხისადმი სამსახურის გზას ირჩევს თავისუფლად, ძალდაუტანებლად, საკუთარი რწმენითა და მოწოდებით, სულისა და გულის კარნახით. სოციალისტური საზოგადოების პირობებში, სადაც ხალხი ნამდვილად თავისუფალია, თავისი ბედის ნამდვილი ბატონ-პატრონი და ახალი ცხოვრების შემოქმედია, მხატვრისათვის, რომელიც ერთგულად ემსახურება თავის ხალხს, არ არსებობს საკითხი იმის შესახებ, თავისუფალია, თუ თავისუფალი არ არის იგი თავის შემოქმედებაში. ასეთი მხატვრისათვის სინამდვილის მოვლენებისადმი მიდგომის საკითხი ნათელია, მას არ სჭირდება ეგუებოდეს, საკუთარ თავს აიძულებდეს, კომუნისტური პარტიულობის პოზიციებიდან ცხოვრების მართალი გაშუქება მისი სულის მოთხოვნილებაა, იგი მტკიცედ დგას ამ პოზიციებზე, იცავს მათ თავის შემოქმედებაში.

„ხალხის, ხალხის ცხოვრების სიმართლით გაშუქება ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებებში გულისხმობს როგორც სოციალისტური სინამდვილის დადებითი, ნათელი და მკაფიო მხარეების ჩვენებას, რომლებიც მის საფუძველს შეადგენენ, ისე ნაკლოვანებათა კრიტიკას, უარყოფითი მოვლენების გამოვლინებასა და დაგმობას, რომლებიც აბრკოლებენ ჩვენს ძლევამოსილ წინსვლას.

ცხოვრებაში, სინამდვილეში დადებითთან ერთად ყოველთვის არსებობს უარყოფითიც, ზოგჯერ ყვავილების გვერდით შამბნარი იზრდება. სინამდვილის ასახვაში ყველაფერი დამოკიდებულია ავტორზე. თუ იგი პარტიულ პოზიციებზე დგას, ხალხს ემსახურება და გულწრფელად სურს ეხმარებოდეს ხალხს ახალი საზოგადოების შენებაში, კვალავდეს გზას კომუნიზმის აშენებისათვის ბრძოლაში, ასეთი მწერალი, მხატვარი, მოქანდაკე, კომპოზიტორი იპოვნის საკმაოდ კარგ მაგალითებს მუშების, კოლმეურნეების, ინტელიგენციის ცხოვრებაში, ცალკეული ადამიანების, საწარმოების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივების ცხოვრებაში და შეძლებს უარყოფითისათვის დაპირდაპირებით მხარი დაუჭიროს დადებითს, სიმართლით გვიჩვენოს იგი მკაფიო ფერებით. ხოლო თუ ავტორს არ ახარებს თავისი ხალხის წარმატებანი, იგი გამოძებნის მხოლოდ ცუდს, უარყოფითს, დაიწყებს ქექვას ნაგვის ორმოებში და ამას ცხოვრების დამახასიათებლად გასაღებს.

ჩვენ მტკიცედ და შეურიგებლად ვილაშქრებდით და გავილაშქრებთ ლიტერატურასა და ხელოვნებაში სინამდვილის ცალმხრივი, არაკეთილსინდისიერი, არამართალი გაშუქების წინააღმდეგ. ჩვენ იმათი წინააღმდეგი ვართ, ვინც ცხოვრებაში ეძებს მხოლოდ უარყოფით ფაქტებს და ღვარძლიანობს ამის გამო, ცდილობს ცილი დასწამოს, სახელი გაუტეხოს ჩვენს საბჭოთა წესწყობილებას. ჩვენ იმათი წინააღმდეგიც ვართ, ვინც ქმნის ბრუყვიალა, დამაკრულ სურათებს, რომლებიც შეურაცხყოფენ ჩვენი ხალხის გრძნობებს, რომელიც არ იღებს და ვერ ითმენს ვერავითარ სიყალბეს. საბჭოთა ადამიანები უარყოფენ ისეთ, არსებითად, ცილისმწამებლურ თხზულებებსაც, როგორიც არის დუდინცევის წიგნი „არა პურითა ერთითა“, და ისეთ მოთაფლულ, გულის ამრევ ფილმებსაც, როგორიც არის „დაუვიწყარი 1919 წელი“ ან „ყუბანელი კაზაკები“.

სამწუხაროდ, ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკთა შორის გვხვდებიან ისეთი ადამიანები, „შემოქმედების თავისუფლების“ დამცველები, რომლებსაც სურთ, რომ ჩვენ გვერდს ვუვლიდეთ, ვერ ვამჩნევდეთ, ჩვენს პრინციპულ შეფასებას არ ვაძლევდეთ და არ ვაკრიტიკებდეთ ასეთ ნაწარმოებებს, რომლებიც დამახინჯებულად ხატავენ საბჭოთა საზოგადოების ცხოვრებას. ამ ადამიანებს თურმე აწუხებთ ლიტერატურისა და ხელოვნებისადმი ხელმძღვანელობა პარტიისა და სახელმწიფოს მხრივ. ისინი ილაშქრებენ ამ ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ ზოგჯერ პირდაპირ, ხოლო უფრო ხშირად ამ თავიანთ განწყობილებასა და სურვილებს ფარავენ ლაპარაკით ზედმეტ მეურვეობაზე, ინიციატივის შებოჭვაზე და სხვ.

ჩვენ აშკარად ვაცხადებთ, რომ ასეთი შეხედულებები ეწინააღმდეგება ლიტერატურისა და ხელოვნების საკითხებისადმი პარტიისა და სახელმწიფოს დამოკიდებულების ლენინურ პრინციპებს. ლენინი, როგორც ცნობილია, ითვალისწინებდა რა ლიტერატურისა და ხელოვნების მთელ სპეციფიკას, არაერთგზის აღნიშნავდა, რომ პარტიას არ შეუძლია განზე გადგეს საზოგადოების სულიერი ცხოვრების ამ დიდმნიშვნელოვანი ნაწილისადმი ხელმძღვანელობას და თავის პრაქტიკულ მოღვაწეობაში, როგორც პარტიის ბელადი და საბჭოთა მთავრობის მეთაური, თანმიმდევრულად ახორციელებდა ამ პრინციპს. არ შეიძლება საზოგადოებაში ცხოვრობდე და თავისუფალი იყო საზოგადოებისაგან, აღნიშნავდა ვ. ი. ლენინი. იგი ამასთან ხაზს უსვამდა, რომ სოციალისტური საზოგადოების თავისუფალი ლიტერატურა ამკარად იქნება დაკავშირებული მუშათა კლასთან, რომ მისი შთამაგონებელი იქნება მშრომელთა ინტერესები, სოციალიზმის იდეები.

ლენინი შეურიგებელი იყო იმათდამი, ვინც ლიტერატურისა და ხელოვნების საკითხებში პრინციპულ ხაზს უხვევდა, ვინც იდეური შეცდომებისადმი დამოკიდებულებაში ლიბერალურ პოზიციებზე ეშვებოდა.

საბჭოთა საზოგადოების განვითარების მთელი ისტორია უაღრესად დამაჯერებლად ამტკიცებს, რომ პარტიისა და სახელმწიფოს ხელმძღვანელობამ, მათმა ყურადღებამ მხატვრული შემოქმედებისადმი და მწერლებისათვის, მხატვრებისათვის, მოქანდაკეებისა და კომპოზიტორებისათვის ზრუნვამ უზრუნველყო ლიტერატურისა და ხელოვნების თვალსაჩინო წარმატებანი, სსრ კავშირის ყველა ხალხის სოციალისტური კულტურის აყვავება. პარტიის გადაწყვეტილებებში იდეოლოგიურ საკითხებზე განსაზღვრულია პარტიის პოლიტიკის უმნიშვნელოვანესი ამოცანები და ძირითადი პრინციპები ლიტერატურისა და ხელოვნების დარგში, რომლებიც თავიანთ ძალას ამჟამადაც ინარჩუნებენ. ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრინციპია საბჭოთა ლიტერატურისა და ხელოვნების განუყრელი კავშირი კომუნისტური პარტიის პოლიტიკასთან, რომელიც საბჭოთა წყობილების სასიცოცხლო საფუძველს შეადგენს. ამ გადაწყვეტილებათა დიდ დადებით მნიშვნელობაზე ლაპარაკობდნენ მხატვრები და კომპოზიტორები თავიანთ სიტყვებში ამას წინათ გამართულ სხდომებზე.

რა თქმა უნდა, არ შეიძლება იმის უარყოფა, რომ ი. ბ. სტალინის სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში, პიროვნების კულტის პირობებში, შეცდომებს უშვებდნენ. მოვიყვან ასეთ მაგალითს. მე დიდი შრომა დამჭირდა, რომ გამანადგურებელი კრიტიკისაგან დამეცვა ისეთი დამსახურებული მწერალი, როგორიც არის მაქსიმ რილსკი, მისი ლექსის „დედის“ გამო, რომელიც აღსავსეა დიდი პატრიოტული გრძნობებით. რილსკის წინააღმდეგ უსაფუძვლო ბრალდებებისა და მასზე თავდასხმების მთავარი საბაბი გახდა ის ფაქტი, რომ ამ ლექსში, რომელიც საბჭოთა უკრაინას უმღერის, ნახსენები არ იყო სტალინის სახელი. და ამხ. კაგანოვიჩმა, რომელიც მლიქნელობდა და ყოველივეს აკეთებდა იმისათვის, რომ გაეზვიადებინა სტალინის პიროვნების კულტი, მაქსიმ რილსკი დასახა როგორც უკრაინელი ბურჟუაზიული ნაციონალისტი. იგი იყენებდა სტალინის სუსტ თვისებებს, არ ფიქრობდა იმ მძიმე შედეგებზე, უკრაინული, და არა მხოლოდ უკრაინული ლიტერატურისათვის, რომლებიც შეიძლებოდა გამოეწვია ასეთ უსაფუძვლო ბრალდებებს პატივცემული უკრაინელი პატრიოტი მწერლის მაქსიმ რილსკის მიმართ. უნდა ითქვას, რომ ამას შეეძლო მძიმე შედეგები გამოეწვია არა მარტო ლიტერატურისათვის.

თავისთავად იგულისხმება, რომ ჩვენ ლიტერატურულ ნაწარმოებთა შეფასებისადმი ასეთი მიდგომის წინააღმდეგი ვართ.

პარტიამ მტკიცედ დაგმო და თანმიმდევრულად ასწორებს შეცდომებს, რომლებიც დაშვებულია პიროვნების კულტის პერიოდში ცხოვრების ყველა დარგში, მათ შორის იდეოლოგიური მუშაობის საკითხებშიც. მაგრამ იგი ამასთან ერთად აგრეთვე მტკიცედ ილაშქრებს იმათ წინააღმდეგ, ვინც ცდილობს წარსულის ეს შეცდომები გამოიყენოს ისეთი გამოსვლებისათვის, რომლებიც უარყოფენ ლიტერატურისა და ხელოვნებისადმი პარტიისა და სახელმწიფოს ხელმძღვანელობას. ასეთი პოზიციებიდან ლიტერატურისა და ხელოვნებისადმი ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ გამოსვლა შეუძლიათ მხოლოდ ისეთ ადამიანებს, რომლებიც არ ეთანხმებიან პარტიის პოლიტიკას ამ დარგში. ასეთ ადამიანთა შორის, ჩვენდა საწყენად, აღმოჩნდნენ ცალკეული მწერლებიც, პარტიის წევრები. ზოგიერთ ამ ამხანაგს არა სურს თავისი საქციელი შეუთანხმოს პარტიული დისციპლინის მოთხოვნებს, დისციპლინისა, რომელსაც განსაზღვრავს პარტიის წესდება, ისინი პარტიული დისციპლინისა და პარტიის წევრის მოვალეობათა თავიანთ სუბიექტივისტურ განმარტებას იცავენ და თავიანთ არაპარტიულ ყოფაქცევას ჩქმალავენ ლაყბობით პარტიის ხელმძღვანელობისადმი ვითომდა „შემოქმედებითი დამოკიდებულების“ შესახებ, იმ ერთეულების ასეთმა ყალბმა პოზიციებმა, რომლებიც სწყდებიან კოლექტივს, „ფეხი“ ეშლებათ საერთო მწყობრში, გამოიწვია სამართლიანი დაგმობა როგორც კომუნისტი, ისე უპარტიო მწერლების მხრივ მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმზე, მოსკოველი მწერლების კრებაზე, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების მწერალთა ყველა ორგანიზაციაში. მე კმაყოფილებით ვუჭერ მხარს აქ გამოსულ უპარტიო მწერალს ამხ. სობოლევს, რომელსაც თანმიმდევრული, პრინციპული და შეურიგებელი პოზიცია უჭირავს ყოველგვარ ანარქიულ განწყობილებებისა და ტენდენციების წინააღმდეგ ბრძოლაში. არ მინდა დაგიმალოთ, რომ ჩემთვის, როგორც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივნისათვის, ლიტერატურის პარტიულობის საკითხებში გაცილებით უფრო მახლობელია უპარტიო მწერლის ამხ. სობოლევის პოზიცია, ვიდრე პარტიის წევრის ამხ. ალიგერისა, რომელსაც ყალბი პოზიცია უჭირავს და სწორად არ ეკიდება მისი შეცდომების კრიტიკას.

ზოგიერთ ლიბერალურად განწყობილ ადამიანს შეუძლია ბრალად დამდოს, რომ მე ბრძოლისაკენ მოვუწოდებ. დიახ, ჩვენ არასოდეს არ ვმალავდით, რომ მოვუწოდებდით და მოვუწოდებთ პრინციპული იდეური ბრძოლისაკენ. თანამედროვე მსოფლიოში ორი იდეოლოგიის — სოციალისტური იდეოლოგიისა და ბურჟუაზიული იდეოლოგიის გაფთრებული ბრძოლაა, და ამ ბრძოლაში არ შეიძლება იყონ ნეიტრალურნი.

ლიტერატურისა და ხელოვნების განვითარება წარმოებს ჩვენთვის უცხო ბურჟუაზიული კულტურის გავლენის წინააღმდეგ, დრომოჭმული წარმოდგენათა და შეხედულებათა წინააღმდეგ, ჩვენი კომუნისტური იდეოლოგიის დამკვიდრებისათვის იდეური ბრძოლის პირობებში.

ჩვენ მარქსისტ-ლენინელები არ ვიქნებოდით, განზე რომ ვმდგარიყავით, გულგრილად და პასიურად მოვკიდებოდით იმის ცდებს, რომ ჩვენს ლიტერატურასა და ხელოვნებაში გააპარონ საბჭოთა ადამიანების სულისკვეთებისათვის უცხო ბურჟუაზიული შეხედულებანი. საოად უნდა ვუყურებდეთ საგნებს, ვითვალისწინებდეთ იმას, რომ მტრები არსებობენ და ისინი ცდილობენ იდეოლოგიურ [illegible] გამოიყენონ სოციალიზმის ძალების მეასუსტებლად. [illegible] ეს [illegible] ურ იარაღად [illegible] ნდა იყოს და უმტყუნებლად მოქმედებდეს. უნგრეთის ამბების გაკვეთილი, როცა კონტრრევოლუციამ თავისი ბინძური მიზნებისათვის გამოიყენა ზოგიერთი მწერალი, მოგვაგონებს, თუ რა შეიძლება მოჰყვეს პოლიტიკურ უდარდელობას, უპრინციპობასა და უნებისყოფობას სოციალიზმისადმი მტრული ძალების ხრიკების მიმართ. ყველასათვის ცხადი უნდა იყოს, რომ თანამედროვე პირობებში, როცა მწვავე ბრძოლა წარმოებს სოციალიზმის ძალებსა და იმპერიალისტური რეაქციის ძალებს შორის, თოფისწამალი მშრალად უნდა ვიქონიოთ.

ჩვენი საუბრების მსვლელობაში მწვავედ დაისვა იდეოლოგიურ შეცდომათა და არაჯანსაღ განწყობილებათა წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები. ამ საკითხების სხვანაირად დაყენება წარმოუდგენელიც არის. სახახევროდ დაყენებას ან უთქმელობას შეუძლია სერიოზული ზიანი მიაყენოს საქმეს.

ჩვენ გვინდა ლიტერატურისა და ხელოვნების მთელი ძალების კონსოლიდაცია, მჭიდროდ დარაზმვა პრინციპულ საფუძველზე და არა დათმობათა და მარქსიზმ-ლენინიზმის პრინციპებიდან გადახვევათა გზით. ამ კონსოლიდაციის ინტერესებისათვის ჩაღდება პრინციპული კრიტიკა და თვითკრიტიკა. ეს კრიტიკა ადამიანებს, რომლებიც შეცდომებს უშვებენ, ეხმარება შეიგნონ და გამოასწორონ თავიანთი შეცდომები, უფრო მაგრად იდგნენ ფეხზე, აძლიერებს შემოქმედებითს აქტივობას. კრიტიკისა და თვითკრიტიკის გაჩაღებისას საჭიროა გულდასმით გავერკვეთ, ამა თუ იმ მოღვაწის შეცდომა შემთხვევითია თუ მის შეხედულებათა სისტემას, მისი ყოფაქცევის გარკვეულ ხაზს ასახავს, გავითვალისწინოთ, როგორ ეპყრობა ეს მოღვაწე კრიტიკას. შეცდომა ყოველ ადამიანს შეიძლება მოუვიდეს, უნდა ვხედავდეთ არა მარტო იმას, თუ რა გააკეთა ადამიანმა გუშინ, არამედ იმასაც, რის გაკეთება შეუძლია ხვალ, — და ეს მთავარია, — ჩვენ უნდა დავეხმაროთ ასეთ ადამიანს შეიგნოს და სწრაფად აღმოფხვრას ნაკლოვანებანი და გამოასწოროს შეცდომები.

ცნობილია, მაგალითად, რომ საზოგადოებრიობამ გააკრიტიკა ზოგიერთი ნაკლი ჩვენი შესანიშნავი პოეტის ამხ. ტვარდოვსკის მუშაობაში, რომლის დამსახურება საბჭოთა ლიტერატურის განვითარებაში ფართოდ აღიარებულია. მეგობრული საუბრები ამხ. ტვარდოვსკისთ

ხალხის ცხოვრებასთან ლიტერატურისა და ხელოვნების მჭიდრო კავშირისათვის

(დასასრული)

ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეები კომუნიზმისათვის აქტიური მებრძოლები არიან. მათი საუკეთესო ნაწარმოებებით მილიონობით ადამიანი იზრდება. ეს ავალებს ჩვენს შემოქმედებითს კავშირებს, მათს პარტიულ ორგანიზაციებს ყოველდღიურად ეწეოდნენ დიდ იდეურ-აღმზრდელობითს მუშაობას, აიარაღებდნენ ჩვენს შემოქმედებითს კადრებს მარქსისტულ-ლენინური თეორიის ცოდნით, კომუნისტური პარტიის პოლიტიკის სწორი გაგებით. საჭიროა, რომ მთელ ჩვენს შემოქმედებითს კადრებს კარგად ჰქონდეთ შეგნებული თავიანთი დიდი როლი საყოველთაო-სახალხო ბრძოლაში კომუნიზმისათვის და თავისი დიდი პასუხისმგებლობა ხალხის წინაშე.

ჩვენი შემოქმედებითი ორგანიზაციები მნიშვნელოვან მუშაობას ეწევიან იმ ამოცანების განსახორციელებლად, რომლებიც პარტიის XX ყრილობამ დაუსახა ლიტერატურასა და ხელოვნებას. ამ ბოლო დროს გამართულმა პლენუმებმა მწერალთა კავშირებში, მხატვართა და კომპოზიტორთა ყრილობებმა ხელი შეუწყეს შემოქმედებითი ძალების აქტივობის გაძლიერებას, მათ დაარაზმვას. სასიხარულოა აღინიშნოს მწერალთა კავშირების საქმიანობის აქტივიზაცია ჩვენს მოკავშირე რესპუბლიკებში — უკრაინაში, ბელორუსიაში, შუა აზიის, ამიერკავკასიისა და ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებში.

მაგრამ შემოქმედებითი ორგანიზაციების მუშაობაში დიდი ნაკლოვანებებიც არის. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ბოლო დროს გამომყღავნდა სისუსტე მწერალთა კავშირის მოსკოვის განყოფილების მუშაობაში, რომელიც ლიტერატორთა დიდ რაზმს აერთიანებს. მოსკოვის მწერალთა კრებებზე იყო მცდარი გამოსვლები, რომლებიც ეწინააღმდეგებოდა პარტიის პოლიტიკას ლიტერატურისა და ხელოვნების დარგში. სამწუხაროდ, ეს გამოსვლები ყოველთვის როდი ხვდებოდნენ ჯეროვან პასუხს, ყოველთვის როდი იყო ჯეროვან სიმაღლეზე მოსკოვის მწერალთა პარტიული ორგანიზაციაც. ხომ ცნობილია, რომ უკრაინის, ბელორუსიისა და ზოგიერთი სხვა მოკავშირე რესპუბლიკის მწერალთა კავშირებმა ყურადღება მიაქციეს საქმის მდგომარეობას მწერალთა კავშირის მოსკოვის განყოფილებაში, სამართლიანად გააკრიტიკეს მთელი რიგი იდეურად მანკიერი ლიტერატურული ნაწარმოებნი და სტატიები, რომლებიც გამოქვეყნებული იყო ალმანახ „ლიტერატურნაია მოსკვაში“.

არ შეიძლება შევეურიგდეთ ასეთ დიდ ნაკლოვანებებს მწერალთა კავშირის მოსკოვის განყოფილების მუშაობაში, რომელიც მაგალითს უნდა უჩვენებდეს სხვა ქალაქების შემოქმედებით კავშირებს. ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ თვითონ მწერლები პარტიული ორგანიზაციების დახმარებით გაერკვევიან ამ ნაკლოვანებათა მიზეზებში და მიიღებენ ღონისძიებებს, რათა გამოასწორონ საქმის მდგომარეობა.

აქ აღიძრა საკითხი რუსეთის ფედერაციის მწერალთა კავშირის მოწყობის შესახებ. ვფიქრობ, ამ წინადადებას მხარი უნდა დავუჭიროთ და შევქმნათ რუსეთის ფედერაციის მწერალთა კავშირი. არ შეიძლება ნორმალურად მივიჩნიოთ, რომ რუსეთის ფედერაციის მწერლებს ახლა თავიანთი კავშირი არა აქვთ, მაშინ როცა სხვა მოკავშირე რესპუბლიკებში მწერალთა კავშირები არსებობენ. მწერალთა კავშირის მოსკოვის განყოფილებას, რა თქმა უნდა, არ შეიძლება რუსეთის სფსრ ყველა მწერლის წარმომადგენელი იყოს. ამასთან მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ რუსეთის ფედერაცია ბევრი ეროვნების ნებაყოფლობითი კავშირია. მასში მხარეებთან, ოლქებთან ერთად შედის 14 ავტონომიური რესპუბლიკა, 7 ავტონომიური ოლქი და 10 ეროვნული ოკრუგი.

რუსეთის სფსრ მწერალთა კავშირის შექმნა ერთ-ერთი დიდმნიშვნელოვანი ღონისძიება იქნება იმ ღონისძიებებიდან, რომლებსაც პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და საბჭოთა მთავრობა ახორციელებენ მოკავშირე რესპუბლიკების უფლებათა შემდგომი გაფართოებისა და რუსეთის ფედერაციის როლის გაძლიერებისათვის. იდეურ-შემოქმედებითს საკითხებთან ერთად, რომლებიც რუსეთის სფსრ მწერალთა კავშირის ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს, სერიოზულად უნდა მოვიფიქროთ ღონისძიებანი, რომლებიც ხელს შეუწყობენ მწერალთა ძალების ზრდას ადგილებზე. უნდა ვიზრუნოთ, რომ შეიქმნას საჭირო პირობები ავტონომიურ რესპუბლიკებში, მხარეებსა და ოლქებში მწერალთა მუდმივი შემოქმედებითი მუშაობისათვის, კერძოდ, საჭიროა მოვაწესრიგოთ ჰონორარების საქმე ადგილობრივ გამომცემლობებში, ქაღალდის ფონდების განაწილება მხატვრული ლიტერატურის გამოსაცემად.

• • •

ჩვენი შეხვედრები და საუბრები ნაყოფიერია. ამ შეხვედრებში ჩვენ გულახდილად გავუზიარეთ ერთმანეთს აზრები ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეთა ცხოვრებისა და მუშაობის ფრიად დიდმნიშვნელოვან საკითხებზე.

საბჭოთა ხალხი კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით წარმატებით ახორციელებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის გადაწყვეტილებებს, მის მიერ დასახულ კომუნისტური მშენებლობის გეგმებს. წელს ჩვენ აღვნიშნავთ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავს. ამ ღირსშესანიშნავ ისტორიულ თარიღს ჩვენი ხალხი ეგებება შესანიშნავი გამარჯვებებით სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ყველა დარგში, ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესებაში. რა უდიდესი წარმატებებია მოპოვებული ხალხის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში! პარტიის XX ყრილობის ისტორიულმა გადაწყვეტილებებმა, რომლებიც მხურვალედ მოიწონა ჩვენმა ხალხმა, უფართოესი მასების პოლიტიკური და შრომითი აქტივობის, შემოქმედებითი ინიციატივის უმაგალითო აღმავლობა გამოიწვია, შექმნა პირობები ხალხის ტალანტების შემდგომი გაფურჩქვნისათვის. გრანდიოზული აღმშენებლობითი შემოქმედებითი საქმიანობის მსვლელობაში იზრდება მშრომელთა კომუნისტური შეგნება, სულ უფრო სრულად ვლინდება საბჭოთა ადამიანის — ახალი ეპოქის ადამიანის, კომუნიზმის მშენებლის საუცხოო სულიერი თვისებები და მისი ხასიათისა და მორალური სახის საუკეთესო ნიშნები.

მძლავრი ოქტომბრის რევოლუციური ტალღა შეუკავებლად მიდის წინ და სპობს ყველა დაბრკოლებას კომუნისტური საზოგადოების გზაზე.

ისტორიული გამოცდილებით დამტკიცებულია, რომ ჩვენი წინსვლა კომუნიზმისაკენ გაკაფული, სადა და სწორი გზით როდი ხდება. იმათ, ვინც კომუნიზმის მშენებელთა პირველ რიგებში მიდის, მოეთხოვებათ უნარი ნათლად ხედავდნენ დიად მიზანს და ამ მიზნისაკენ წინსვლის პერსპექტივას, ღრმად ესმოდეთ საზოგადოებრივი განვითარების კანონზომიერებანი, ჰქონდეთ მძლავრი ენერგია და შეუდრეკელი ნებისყოფა, არ ეშინოდეთ სიძნელეებისა, ძალების დაუშურებლად კვალავდნენ გზას და მიუძღოდნენ ახალი საზოგადოების მილიონობით მშენებლებს.

ჩვენს ქვეყანაში სოციალისტური მშენებლობის ორმოცი წლის გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ საბჭოთა ხალხი, თავისი ნაცადი ბელადის — კომუნისტური პარტიის გარშემო მჭიდროდ დარაზმული, მარქსიზმ-ლენინიზმის ყოვლისმძლე რევოლუციური თეორიით შეიარაღებული, ღირსეულად შეასრულებს მის წინაშე მდგომ დიდ ისტორიულ ამოცანებს. შეიძლება ეჭვი არ ვიქონიოთ, რომ საბჭოთა მწერლები, პოეტები, მხატვრები, მოქანდაკეები, კომპოზიტორები კვლავაც იქნებიან თავიანთი სოციალისტური სამშობლოს ღირსეული შვილები, მთელ თავიანთ ძალებს, თავიანთ ნიჭს მოახმარენ იმას, რომ ადიდონ ჩვენი დიდი ხალხის — კომუნისტური საზოგადოების მშენებელი ხალხის გმირობა.

(ჟურნალი „კომუნისტ“, № 12, 1957 წელი).

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

1945 წელს უშბის მწვერვალზე ასვლის დროს დაღუპული სპორტის დამსახურებული ოსტატის, მთასვლელ ა. ბ. ჯაფარიძისა და სპორტის ოსტატის კ. ბ. ონიანის დაკრძალვის მოსაწყობად, რომელთა გვამები ნაპოვნია 1957 წლის აგვისტოში, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ გამოჰყო კომისია, რომელშიც შედიან: გ. ვ. სიხარულიძე (თავმჯდომარე), ნ. ნ. კეცხოველი, ი. ი. სარაჯიშვილი, პ. გ. ღვალაძე, ა. გ. ფალავანდიშვილი, ი. გ. მარი და დ. ლ. ფერცელაძე.

ა. ჯაფარიძისა და კ. ონიანის დაკრძალვის ხარჯებს გაიღებს სახელმწიფო.

თბილისის ქალაქის საბჭოს აღმასკომს დაევალა დადგას ძეგლი ა. ჯაფარიძის საფლავზე. (საქდესი).

საბჭოთა მთავრობის განცხადება განიარაღების შესახებ მოლაპარაკებასთან დაკავშირებით

ლონდონი, 27 აგვისტო. (საკდესი). დღეს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განიარაღების კომისიის. ქვეკომიტეტის სხდომაზე სსრ კავშირის წარმომადგენელმა ვ. ა. ზორინმა გამოაქვეყნა საბჭოთა მთავრობის განცხადება განიარაღების შესახებ მოლაპარაკებასთან დაკავშირებით.

განცხადებაში ნათქვამია: ათ წელზე მეტია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში წარმოებს მოლაპარაკება განიარაღების შესახებ, უკვე მრავალი წელია არსებობს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განიარაღების კომისია. მაგრამ ამ კომისიისა და მისი ქვეკომიტეტის საქმიანობას დღემდე დადებითი შედეგები არ მოუტანია. ის, ვინც დღეს ცდილობს მსოფლიო საზოგადოებრივ აზრს შთააგონოს, თითქოს ლონდონში ქვეკომიტეტის სესიაზე აი უკვე ხუთი თვის განმავლობაში წარმოებული მოლაპარაკება განიარაღების შესახებ ნორმალურად მიმდინარეობს, სიმართლეს არ ამბობს. ქვეკომიტეტს მთელი ამ ხნის განმავლობაში ერთი ნაბიჯიც არ გადაუდგამს წინ მის წინაშე დასახული ამოცანების გადაჭრაში. ამავე დროს დასავლეთის სახელმწიფოთა მთავრობებმა კიდევ უფრო მეტი მასშტაბებით გააჩაღეს ყველა სახეობის შეიარაღების, მათ შორის ატომური და წყალბადის იარაღის წარმოება. აგრესიული ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ ატომური იარაღი გადაეცეს დასავლეთ ევროპის მთელი რიგი სახელმწიფოების — ამ ბლოკის წევრების, მათ შორის დასავლეთ გერმანიის განკარგულებაში.

შეერთებული შტატების მთავრობამ, რომელიც ანგარიშს არ უწევს ბევრი ქვეყნის ხალხთა მტკიცე პროტესტებს, დაიწყო თავისი სპეციალური დანიშნულების ატომური ნაწილების განლაგება ნატოში შემავალ დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოთა ტერიტორიებზე. ყოველივე ეს ფაქტიურად ხდება განიარაღების შესახებ უნაყოფო მოლაპარაკების საფარით.

შემდეგ განცხადებაში ნათქვამია: საბჭოთა მთავრობა ისწრაფოდა იმისაკენ, რომ ქვეკომიტეტის მუშაობა რაც შეიძლება ეფექტიანი გაეხადა და უზრუნველეყო შესაბამის გადაწყვეტილებათა სწრაფად მიღება. ამ მიზნით საბჭოთა მთავრობამ ჯერ კიდევ ქვეკომიტეტის ამ სესიის დაწყებამდე წამოაყენა წინადადება, რომ ამჯერად სესია ჩატარებულიყო სავარეო საქმეთა მინისტრების დონეზე სამხედრო უწყებების პასუხისმგებელ წარმომადგენლთა მონაწილეობით. სამწუხაროდ, ქვეკომიტეტში წარმოდგენილმა დასავლეთის სახელმწიფოებმა უარყვეს საბჭოთა კავშირის ეს წინადადება, რასაც უკვე თავისთავად არ შეეძლო უარყოფითი გავლენა არ მოეხდინა მისი მუშაობის მსვლელობაზე.

სსრ კავშირის მთავრობამ ქვეკომიტეტის ახლანდელი სესიის პირველსავე დღეებში წარმოადგინა მის განსახილველად წინადადებანი, რომლებიც შეიცავენ განიარაღების ვრცელ პროგრამას. ეს წინადადებანი შედგენილი იყო დასავლეთის სახელმწიფოთა პოზიციისა და იმ მოსაზრებათა გათვალისწინებით, რომლებიც ბევრმა სახელმწიფომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მეთერთმეტე სესიაზე გამოთქვა. მიუხედავად ამისა, საბჭოთა მთავრობის წინადადებებს მხარი არ დაუჭირეს ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, საფრანგეთისა და კანადის წარმომადგენლებმა ქვეკომიტეტში. ამ ქვეყნების წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი აპირებენ მოლაპარაკება აწარმოონ განიარაღების დარგში მხოლოდ ნაწილობრივ ღონისძიებათა შესახებ შეთანხმების მიღწევის თაობაზე.

თუმცა საბჭოთა მთავრობა, აღნიშნულია განცხადებაში, ზომზრეა დაუყოვნებლივ გადაიჭრას განიარაღების პრობლემა მისი სრული მოცულობით, მაგრამ, ანგარიში გაუწია რა დასავლეთის სახელმწიფოთა პოზიციას და იხელმძღვანელა რა სურვილით ჩიხიდან გამოიყვანოს განიარაღების საქმე, ოცდაათ აპრილს წარმოადგინა წინადადებანი განიარაღების დარგში ნაწილობრივ ღონისძიებათა განხორციელების შესახებ.

საბჭოთა წინადადებებში ნაწილობრივი განიარაღების შესახებ გათვალისწინებული შეიარაღებული ძალების, შეიარაღებისა და სამხედრო ბიუჯეტების შემცირება, აგრეთვე დებულება სხვის ტერიტორიებზე უცხოეთის სამხედრო ბაზების თანდათანობით ლიკვიდაციის შესახებ და მთელი რიგი სხვა ღონისძიებანი საერთაშორისო დაძაბულობის შესანელებლად.

გაითვალისწინა რა ამერიკის შეერთებული შტატებისა და მათი მოკავშირეების კატეგორიული უარი დათანხმებულიყვნენ ატომური და წყალბადის იარაღის სრულ აკრძალვაზე, საბჭოთა კავშირმა 30 აპრილს წინადადება წამოაყენა, რომ პირველი ნაბიჯის სახით სახელმწიფოებმა იკისრონ საქმეყნო ვალდებულება იმის შესახებ, რომ უარი თქვან ყველა სახეობის ატომური და წყალბადის იარაღის, მათ შორის საავიაციო ბომბების, მოქმედების ყოველგვარი რადიუსის ატომური და წყალბადის მუხტიანი რაკეტების, ატომური არტილერიის და სხვ. სამხედრო მიზნით გამოყენებაზე.

საბჭოთა კავშირი მოითხოვს ატომგულის იარაღის გამოცდის სრულ და უთუო შეწყვეტას. მაგრამ რამდენადაც დასავლეთის სახელმწიფოები არ იჩენენ მზადყოფნას გადადგან ასეთი ნაბიჯი, საბჭოთა მთავრობამ ურთიერთ მისაღები შეთანხმების მიღწევის ინტერესებისათვის წამოაყენა წინადადება, რომ ატომგულის იარაღის გამოცდა შეჩერებულ იქნას თუნდაც დროებით, ორი-სამი წლის ვადით. გაითვალისწინა რა დასავლეთის სახელმწიფოთა სურვილი, საბჭოთა კავშირმა აგრეთვე წინადადება წამოაყენა დაწესდეს ნაცვალგების საწყისებზე საკონტროლო საგუშაგოები სსრ კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთის ტერიტორიებზე და წყნარი ოკეანის რაიონში გამოცდის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების შესრულებისადმი მეთვალყურეობისათვის.

მოსალოდნელი იყო, რომ ასეთ ღონისძიებას, რომლის სარგებლობა მთელი კაცობრიობისათვის ცხადია, არ შეიძლებოდა გამოეწვია წინააღმდეგობა. მაგრამ დღემდე ვერ მოხერხდა დასავლეთის სახელმწიფოებთან შეთანხმების მიღწევა ატომგულის იარაღის გამოცდის შეწყვეტის ან თუნდაც დროებით ორი-სამი წლით შეჩერების შესახებ. არ უარყოფენ რა ფორმალურად წინადადებას ატომური და წყალბადის იარაღის გამოცდის შეჩერების შესახებ, ამერიკის შეერთებული შტატები ამავე დროს არარად აქცევენ ამის შესახებ შეთანხმების მიღწევის შესაძლებლობას, ხელოვნურად აკავშირებენ ამ წინადადების განხორციელებას განიარაღების სხვა ღონისძიებებთან, რომელთა შეთანხმება აწყდება მნიშვნელოვან სიძნელეებს, რაც აგრეთვე გამოწვეულია თვით დასავლეთის სახელმწიფოთა პოზიციით. ისინი, კერძოდ, ამბობენ, რომ არ დათანხმდებიან ატომგულის იარაღის გამოცდის დროებით შეწყვეტაზეც კი, სანამ მიღწეული არ იქნება შეთანხმება სამხედრო მიზნით ხლჩადი მასალების წარმოების შეწყვეტის შესახებ.

ფაგრამ ამ პირობებშიც ამერიკის შეერთებული შტატები თანხმდებიან ილაპარაკონ გამოცდის შეჩერებაზე მხოლოდ თორმეტი თვის ვადით, ესე იგი ისეთი ვადით, რომელიც არ აღემატება იმას, რაც საჭიროა მორიგი გამოცდისათვის მოსამზადებლად. თუმცა ამერიკის შეერთებული შტატების 21 აგვისტოს განცხადებაში ლაპარაკია გამოცდის შეწყვეტის დამატებით ვადაზე კიდევ თორმეტი თვით, მაგრამ ამ ვადის შესახებ შეთანხმების მიღწევის შესაძლებლობა ამასთან წამოყენებული პირობების გამო კიდევ უფრო საეჭვოა, ვიდრე პირველი ვადის შესახებ.

დასავლეთის სახელმწიფოთა უკანასკნელ წინადადებებში გათვალისწინებულია არა მარტო შენარჩუნება სახელმწიფოთა განკარგულებაში ატომგულის იარაღის უკვე დაგროვილი მარაგისა, არამედ ასეთი იარაღის წარმოების განზრძობაც ხლჩადი მასალების უკვე არსებული მარაგიდან, რომ აღარაფერი ვთქვათ იმაზე, რომ დასავლეთის სახელმწიფოები კატეგორიულად ილაშქრებენ ატომგულის იარაღის აკრძალვის წინააღმდეგ.

საკითხავია, რაღა აზრი აქვს ამერიკის წინადადებას სამხედრო მიზნით ხლჩადი მასალების წარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ მისი მიღების შემდეგაც ატომური და წყალბადის ბომბების წარმოება შეერთებულ შტატებში გაგრძელდება ისევე, როგორც წინათ, ხოლო ატომური იარაღი კვლავ აუკრძალავი იქნება? ეს ფაქტები გვიჩვენებენ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები, აგრეთვე ინგლისი სინამდვილეში სრულიადაც არ აპირებენ შეწყვიტონ ატომური და წყალბადის იარაღის წარმოება.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ქვეკომიტეტში ატომგულის იარაღის გამოცდის შეწყვეტის საკითხის განხილვა გვიჩვენებს, რომ პასუხისმგებლობა ატომური და წყალბადის ბომბების ექსპერიმენტულ აფეთქებათა განგრძობისათვის მთლიანად ეკისრებათ დასავლეთის სახელმწიფოთა და პირველ რიგში ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის მთავრობებს.

დასავლეთის სახელმწიფოთა მთავრობები, აღნიშნულია განცხადებაში, ცდილობენ საქმე ისე წარმოადგინონ, თითქოს ატომური და წყალბადის იარაღის გამოყენება კანონიერია და რომ ლაპარაკი შეიძლება იყოს არა უარზე გამოიყენონ იგი, არამედ მხოლოდ ამ იარაღის გამოყენების პირობათა და გარემოებათა განსაზღვრაზე. მათი წინადადებაა, კერძოდ, კანონიერად იქნას მიჩნეული ატომგულის იარაღის გამოყენება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების 51 მუხლის შესაბამისად, რომელიც ითვალისწინებს სახელმწიფოთა თავდაცვის უფლებას ნათზე თავდასხმის შემთხვევაში. მაგრამ ძნელი როდია გავიგოთ, რომ ასეთი ფორმულის მიღება არათუ არ გამოიწვევდა ატომგულის იარაღის აკრძალვას, არამედ ფაქტიურად ამ იარაღის გამოყენების ლეგალიზაციის მომსწავებელი იქნებოდა. ასეთი ფორმულირება წარმოადგენს დასაძვრენს, რომელსაც შეუძლია შესაძლებლობა მისცეს აგრესორს ამოეფაროს თავდაცვის უფლებას და გამოიყენოს ატომური და წყალბადის იარაღი.

თორმეტი წელი გავიდა მას შემდეგ, ნათქვამია შემდეგ განცხადებაში, რაც მეორე მსოფლიო ომი დამთავრდა, დასავლეთის მთავარ სახელმწიფოთა შეიარაღებული ძალები კი ჯერაც არ არიან შემცირებული იმ დონემდე, რომელიც შეესაბამება მშვიდობიანი დროის პირობებს, და კვლავ იწყობენიან უცხოეთის ტერიტორიაზე, თითქოს ომი ჯერ დამთავრებული არ იყოს. ფაქტები მოწმობენ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები, დიდი ბრიტანეთი და საფრანგეთი არც კი ცდილობენ მოახდინონ ასეთი არანორმალური მდგომარეობის ლიკვიდაცია, არამედ ეწევიან მზადებას ახალი ომისათვის.

ნატოს მონაწილე ქვეყნების შეიარაღებული ძალების საერთო რიცხვმა 1956 წელს 6-7 მილიონ კაცს მიაღწია, ხოლო ამ ბლოკის მოწაწილეთა საერთო სამხედრო ხარჯები 1957 წელს სულ ცოტა 58-60 მილიარდი დოლარი იქნება.

შეუძლიათ თქვან, საბჭოთა კავშირიც ხომ იარაღდება და თავდაცვის მიზნებისათვის დიდ სახსრებს ხარჯავსო. ეს, რა თქმა უნდა, ასეა. მაგრამ, თავისთავად იგულისხმება, რომ სსრ კავშირს, ისევე როგორც სხვა მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოებს, არ შეუძლია ანგარიში არ გაუწიოს იმას, რომ საბჭოთა კავშირის გარშემო შექმნილია რკალი ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ბაზებისა, რომლებსაც ნატოს ბაზებს უწოდებენ.

ეს საბჭოთა კავშირსა და სოციალისტური ბანაკის სხვა ქვეყნებს აყენებს იმის საუცილებლობის წინაშე, რომ იღებდნენ სათანადო ღონისძიებებს თავიანთი უშიშროების უზრუნველსაყოფად, რათა მზად იყვნენ მოიგერიონ ყოველგვარი აგრესია და ალაგმონ აგრესორი.

საბჭოთა მთავრობამ, ცდილობს რა ბოლო მოუღოს გამალებულ შეიარაღებას, მიმართა 18 მარტს და 30 აპრილს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განიარაღების ქვეკომიტეტის მუშაობაში მონაწილე დასავლეთის სახელმწიფოთა მთავრობებს სავსებით კონკრეტული წინადადებებით ამერიკის შეერთებული შტატების, სსრ კავშირის, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის შეიარაღებული ძალების, შეიარაღებისა და სამხედრო ბიუჯეტების შემცირების შესახებ.

დასავლეთის სახელმწიფოებმა საბჭოთა წინადადებების მიმართ უარყოფითი პოზიცია დაიკავეს და სხვადასხვა მოგონილი საბაბით თავს არიდებენ შეთანხმების დადებას შეიარაღებული ძალებისა და შეიარაღების რეალური შემცირების განხორციელების შესახებ.

ამრიგად, გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ყოველგვარი კონკრეტული წინადადება, რომლებიც მიმართულია გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისაკენ, შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და დასავლეთის სხვა სახელმწიფოების მთავრობათა წინააღმდეგობას აწყდება.

უკვე ხანგრძლივი დროის განმავლობაში დასავლეთის სახელმწიფოთა მთავრობები, ნათქვამია შემდეგ განცხადებაში, განიარაღების საკითხებზე შეთანხმების მიღწევას აკავშირებენ აეროფოტოგადაღების საშუალებით საჰაერო ინსპექციის მათი გეგმის მიღებასთან.

მაგრამ გაითვალისწინა რა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები და მათი პარტნიორები აეროფოტოგადაღების საკითხს აყენებენ განიარაღების შესახებ შეთანხმების დადების პირობად, და ცდილობს რა გადადგას ნაბიჯი ამ სახელმწიფოთა სურვილის დაკმაყოფილებისაკენ, საბჭოთა მთავრობა დათანხმდა აეროფოტოგადაღებას გამოყენებაზე და აღნიშნა გარკვეული რაიონები, სადაც უნდა მოეწყოს საჰაერო ინსპექცია.

მაგრამ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და დასავლეთის სხვა სახელმწიფოებმა მხარი არ დაუჭირეს საბჭოთა კავშირის აღნიშნულ წინადადებებს, რითაც გამოამჟღავნეს, რომ არა სურთ ხელი შეუწყონ განიარაღების შესახებ შეთანხმების შემუშავებას.

ამის ნაცვლად ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა, საფრანგეთმა, დიდმა ბრიტანეთმა და კანადამ 2 აგვისტოს შემოიტანეს ახალი წინადადებანი აეროფოტოგადაღების შესახებ, რომლებიც ითვალისწინებენ ამერიკის შეერთებული შტატების, კანადისა და საბჭოთა კავშირის მთელი ტერიტორიის შემოფრენას.

რა მიზნებს ისახავენ ამერიკის შეერთებული შტატები, როცა ახლა აყენებენ ახალ წინადადებას აეროფოტოგადაღების შესახებ? ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მოღვაწეები და ნატოს მოღვაწეები არ მალავენ და აშკარად აცხადებენ, რომ ისინი ემზადებიან ატომური ომისათვის მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოთა წინააღმდეგ, ემზადებიან ომისათვის, რომ ჰაერიდან დაბომბონ ამ სახელმწიფოთა ტერიტორია, მათი უმნიშვნელოვანესი სამრეწველო და პოლიტიკური ცენტრები, კომუნიკაციების ცენტრები და სხვ. ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო და სამხედრო მოღვაწეთა განცხადებებიდან ჩანს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ნატოს სამხედრო ხელმძღვანელობას სურს თავის განკარგულებაში მიიღოს ყველაზე სრული ცნობები საბჭოთა კავშირის უმნიშვნელოვანესი სამრეწველო ცენტრებისა და კომუნიკაციების ცენტრების ადგილმდებარეობის შესახებ ჰაერიდან ფოტოგადაღების გზით. ცხადია, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ამ წინადადების მიზანია სადაზვერვო ცნობების შეგროვება, იგი იწვევს საერთაშორისო ვითარების გაუარესებას და არა გაუმჯობესებას და ობიექტურად მიმართულია იმისაკენ, რომ ემსახუროს აგრესიული ომის მომზადებას და არა ომის საფრთხის თავიდან აცილებას.

ფრიად დამახასიათებელია, რომ დასავლეთის სახელმწიფოთა წინადადებანი არ ითვალისწინებენ მთელი რიგი ქვეყნების ტერიტორიების აეროფოტოგადაღებას, სადაც განლაგებულია ნატოს აგრესიული სამხედრო დაჯგუფების წევრ სახელმწიფოთა სამხედრო ბაზები.

საბჭოთა მთავრობას მიაჩნია, რომ ამჟამად ყურადღება უნდა მიექცეს ისეთ ღონისძიებათა განხორციელებას, რომლებიც ხელს შეუწყობენ საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებას, სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობის განვითარებას, ეკონომიური და კულტურული კავშირის გაფართოებას, ვაჭრობის დარგში დისკრიმინაციის ლიკვიდაციას, სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობის გაუმჯობესებისათვის მცირე როლს როდი შეასრულებს ომის პროპაგანდის აკრძალვა, განსაკუთრებით ამა თუ იმ სახელმწიფოების წინააღმდეგ ატომური ან წყალბადის იარაღის გამოყენების პროპაგანდის აკრძალვა. რეზოლუცია ომის პროპაგანდის აკრძალვის შესახებ, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა ასამბლეამ მიიღო 1947 წელს, არ სრულდება. მხოლოდ საბჭოთა კავშირში და კიდევ ზოგიერთ სახელმწიფოში მიღებულია კანონები ომის პროპაგანდის წინააღმდეგ. სხვა ქვეყნებში ომის პროპაგანდის წინააღმდეგ კანონების უქმნლობა ხელსაყრელ ნიადაგს ქმნის მილიტარისტული განწყობილების, ხალხთა შორის მტრობისა და სიძულვილის გაღაჩაღებლად. საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისა და ომის საფრთხის შემცირების ინტერესებისათვის საჭირო იქნებოდა ჯეროვან ღონისძიებათა მიღება, რათა ბოლო მოეღოს ომის პროპაგანდას.

საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისა და სახელმწიფოთა შორის ნდობის ატმოსფეროს შექმნისათვის უდიდესი მნიშვნელობა ექნებოდა ატომგულის იარაღის აკრძალვას, სახელმწიფოთა შეიარაღებული ძალებისა და შეიარაღების მნიშვნელოვან შემცირებას, სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე უცხოეთის სამხედრო ბაზების ლიკვიდაციას.

ამ პირობებში თავისთავად მოისპობა დაბრკოლებანი სსრ კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და იმ სხვა ქვეყნების მთელი ტერიტორიის ურთიერთ აეროფოტოგადაღებისათვის, რომლებიც შედიან ნატოში, სეატოში, ბაღდადის პაქტსა და ვარშავის ხელშეკრულებაში.

შემდეგ საბჭოთა მთავრობის განცხადებაში ნათქვამია, რომ საჭიროა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ორგანოებში განიარაღების საკითხების განხილვაში ჩაბმულ იქნან მეტი სახელმწიფოები, რომლებიც წარმოადგენენ სხვადასხვა კონტინენტსა და სხვადასხვა საზოგადოებრივ სისტემას, რაც შესაძლებელს გახდის უფრო ობიექტური ხასიათი მიეცეს ამ განხილვას.

ამჟამად, ნათქვამია განცხადებაში, არის რეალური შესაძლებლობანი შეთანხმების მისაღწევად ზოგიერთ ყველაზე გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ განიარაღებისა და ატომური ომის საფრთხის თავიდან აცილების დარგში. სსრ კავშირის მთავრობა კვლავ მიმართავს ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთის, საფრანგეთისა და კანადის მთავრობებს წინადადებით — განიარაღების სხვა საკითხებზე შეთანხმების მიღწევამდე დატყვევებლივ შეთანხმდნენ განიარაღების გადაუდებელ პირველი რიგის ღონისძიებებზე.

საბჭოთა მთავრობა წინადადებას იძლევა პირველ რიგში შეთანხმდნენ ატომური და წყალბადის იარაღის გამოცდის დაუყოვნებლივ და უთუო შეწყვეტის შესახებ ან ამ გამოცდის ორი-სამი წლით დროებით შეწყვეტის შესახებ შესაბამისი კონტროლის დაწესებით, ამასთან ეს ღონისძიება არ დაუკავშირონ განიარაღების დარგში სხვა ნაბიჯების განხორციელებას.

საბჭოთა მთავრობა წინადადებას იძლევა აგრეთვე მიღწეულ იქნას შეთანხმება განიარაღების ნაწილობრივ ღონისძიებათა განხორციელების შესახებ, რომლებიც გაითვალისწინებენ სახელმწიფოთა უარს ატომური და წყალბადის იარაღის გამოყენებაზე. გარკვეულ დონემდე სახელმწიფოთა შეიარაღებული ძალების შემცირებას; სახელმწიფოთა შეიარაღებისა და სამხედრო ბიუჯეტების შემცირებას; სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიებზე უცხოეთის სამხედრო ბაზების ლიკვიდაციას; გერმანიაში ამერიკის შეერთებული შტატების, სსრ კავშირის, ინგლისისა და საფრანგეთის შეიარაღებული ძალების შემცირებას; განიარაღების ღონისძიებათა განხორციელებისადმი საერთაშორისო კონტროლის დაწესებას.

გაზეთი „ზარია ვოსტოკა“ სრულიად საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილეა

მთავარმა საგამოფენო კომიტეტმა 1957 წლის სრულიად საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილედ დაამტკიცა ადგილობრივ რესპუბლიკური გაზეთი „ზარია ვოსტოკა“. ეს საპატიო უფლება გაზეთმა დაიმსახურა პრესის საშუალებით სრულიად საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილეთა მოწინავე გამოცდილების აქტიური პროპაგანდისათვის.

გამოფენის მედლებით დაჯილდოებულ იქნა: გაზეთის რედაქტორი ი. ი. ჩხიკვაშვილი — პატარა ოქროს მედლით; რედაქციის სასოფლო-სამეურნეო განყოფილების გ